Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες.

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν ἀναγνωσμα, ἀληθεῖς παρέχον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν Ἑλλήνων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΚΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος | *Ἐν Ἀθήναις, 9 Νοεμβρίου 1929* | *Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 49*

ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΝ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ...

Στρατιώτης, ὁ Γιαννάκης της εἶχε φύγει τότε γιὰ τὴ Μικρασία, ἀλλὰ δὲν ξαναγύρισε...

Σκοτώθηκε; Αἰχμαλωτίστηκε; Πέθανε ἀπὸ ἀρρώστεια, ἀπὸ κακουχία; Κανένας δὲν ἤξερε! Ἀπὸ κείνους, ποὺ γύρισαν μετὰ τὴν καταστροφή, ἄλλος ἔλεγε τοῦτο, ἄλλος ἐκεῖνο. Τίποτα θετικό, τίποτα βέβαιο... Ὁ Γιαννάκης μπορεῖ τώρα νἄταν στὰ χώματα, μὰ μπορεῖ καὶ νὰ ζοῦσε, — ποιὸς ξέρει ποῦ! — περιμένοντας τὴν εὐκαιρία νὰ γυρίσῃ...

Αὐτὴ τὴν ἐλπίδα, αὐτὴ τὴ βεβαιότητα καλύτερα, ἔχει, χρόνια τώρα, ἡ δύστυχη γιαγιά του. Καὶ τὸν περιμένει. Κάθε μέρα, κάθε ὥρα, κάθε στιγμή, τῆς φαίνεται πὼς θὰ χτυπήσῃ ἡ πόρτα καὶ θὰναι ὁ Γιαννάκης της. Μὲ τὴ στολή του, μὲ τὸν ὁπλισμό του καὶ μὲ τὸ θλιμμένο του χαμόγελο, ἔτσι ὅπως τὸν εἶχε ἰδεῖ, χρόνια τώρα, τὴν τελευταία φορά. Καθόλου δὲ θἄχει ἀλλάξει. Ὁ ἴδιος. Καὶ σὲ λίγο, στὴν ἀγκαλιὰ τῆς γιαγιᾶς, τὸ θλιμμένο του χαμόγελο θὰ γινότον γέλιο χαρᾶς κι' εὐτυχίας...

Ἀδύνατο νὰ πέθανε! Δὲν πεθαίνουν ἀγαπημένα παιδιὰ σὰν τὸ Γιαννάκη! Ἀπὸ τὶς σφαῖρες, ἀπ' τὰ μαχαίρια, ἀπ' τὶς ἀρρώστειες, τὸν ἐφύλαξαν οἱ εὐχὲς κι' οἱ προσευχὲς τῆς γιαγιᾶς του. Στιγμὴ δὲν ἔπαψε νὰ παρακαλεῖ γι' αὐτὸν τὸ Θεό. Νὰ τῆς τὸν φυλάει καὶ νὰ τῆς τὸν φέρῃ...

Ἄλλες μαννάδες, ἄλλες γιαγιάδες, ποὺ δὲν γύρισαν ἀκόμα τὰ παιδιά τους χωρὶς νὰ ξέρῃ κανεὶς θετικὰ τί ἀπόγιναν, πίστεψαν οἱ ἀνόητες πὼς σκοτώθηκαν, μαυροφορέθηκαν, ἔκαμαν κόλυβα, μνημόσυνα, μοιρολόγια... Τίποτ' ἀπ' αὐτὰ ἡ γιαγιὰ τοῦ Γιαννάκη! Θεὸς φυλάξει! Ὁ Γιαννάκης της ζεῖ, καὶ τὸν περιμένει, τὸν περιμένει...

Νά, ὅπου καὶ νἄναι, ἡ πόρτα θὰ χτυπήσῃ καὶ θἄναι ὁ Γιαννάκης...

Στὸ φτωχικό της, περνᾷ τὶς περισσότερες ὧρες μονάχη. Δὲν ἔχει παρὰ ἕνα γιό, τὸν πατέρα τοῦ Γιαννάκη, γέρο κι' αὐτόν, ποὺ λείπει ὁλημέρα στὸ μαγαζί τοῦ· καὶ τὴν Ἀνθή, μιὰ ἐγγονούλα, ποὺ λείπει ὁλημέρα στὸ ἐργαστήρι. Ἔ, τὶς ὧρες αὐτές, τὶς ἀτέλειωτες, ἡ γιαγιὰ ζῆ μὲ τὴ συλλογὴ τοῦ Γιαννάκη της. Ἀνοίγει τὸ συρτάρι καὶ βγάζει τὸ τελευταῖο γράμμα ποὺ τοὺς εἶχε στείλει ἀπὸ κεῖπέρα. Τὸ διαβάζει, τὸ ξαναδιαβάζει... Ἔπειτα βγάζει καὶ τὴ φωτογραφία του, μιὰ φωτογραφία μεγαλωμένη ποὺ τὸν παριστάνει στρατιώτη, μὲ τὴ στολή του, μὲ τὸν ὁπλισμό του,—καὶ τὴν κοιτάζει τὴν κοιτάζει. Ὡς ποὺ τὰ μάτια της, τ' ἀδύνατα γεροντικά της μάτια, θαμπώνουν ἀπ' τὰ δάκρυα

—Ἂς εἶναι καλὰ ὁ καϊμένος ὁ Βαγγέλης, ψιθυρίζει, ποὺ μοῦ μεγάλωσε τὴ φωτογραφία του καὶ μπορῶ νὰ τὸν βλέπω στὸ χαρτὶ σὰ ζωντανό...

Δὲν ξέρει ὅμως, δὲν φαντάζεται ἡ δύστυχη γιαγιά, πὼς ἐκεῖνο τὸ γράμμα κι' αὐτὴ ἡ φωτογραφία εἶναι ὅ,τι μπορεῖ πιὰ νἄχῃ ἀπὸ τὸ Γιαννάκη της. Καὶ τὸν περιμένει, τὸν περιμένει...

ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΓΩΤΟΣ

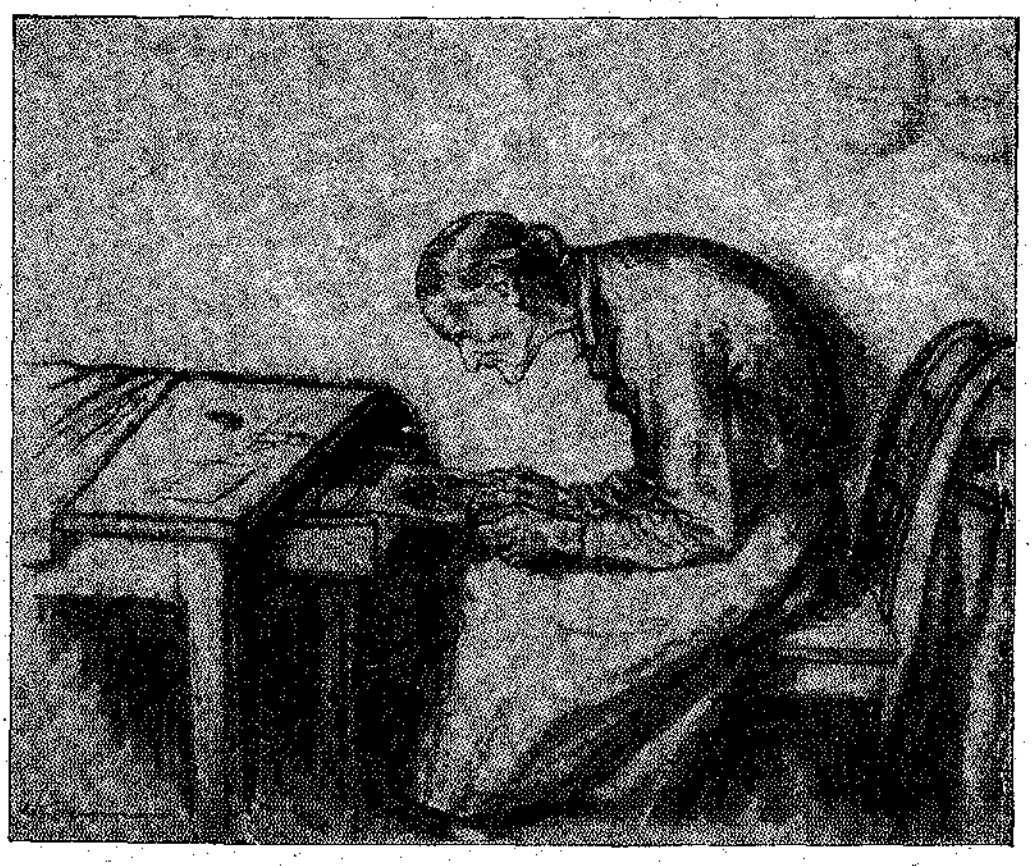

«Καὶ τὴν κοιτάζει, τὴν κοιτάζει, ὡς ποὺ τὰ μάτια της θαμπώνουν...» (Σελ. 577, στ. γ'.)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΟΥ ΘΕΑΤΡΟ

—Συνέχεια από το προηγούμενο—

Στὸ σχολειὸ πάλι, τὰ παιδιὰ δὲν ἔκαναν ἄλλη κουβέντα, παρὰ γιὰ τὴν πριμαντόνα, τὴν κοντράλτα, τὸν τενόρο, τὶς σκηνογραφίες... Ἄ, τί ὄμορφα ποὺ τραγούδησε ψὲς τὸ βράδυ ἡ Μπόννεϋ! ἄ, τί ἔξοχο ποὺ ἦταν ἐκεῖνο τὸ κόρο μὲ τὰ ταμπουρλάκια!.. ἄ, τί μαγεία ἡ σκηνογραφία ἐκείνη τοῦ λόγγου μὲ τὸ ποταμάκι καὶ μὲ τὸ γεφύρι!.. Νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν μιλοῦσαν γι' αὐτὰ τὰ πράγματα κι' ὅλα τὰ παιδιά. Τὰ πιὸ πολλὰ ἴσως ἄκουγαν μὲ τὴν ἄγνοια καὶ μὲ τὴν περιέργεια τὴ δική μου. Ἦταν τὰ πιὸ μικρὰ ἢ τὰ πιὸ καλοαναθρεμμένα, ποὺ οἱ γονεῖς τους δὲν τἄφιναν ἀκόμα νὰ βγαίνουν νύχτα καὶ νὰ πηγαίνουν σὲ θέατρα. Δὲν πήγαιναν παρὰ μεγάλα παιδιὰ καί, ἀπ' αὐτὰ πάλι, ὅσα δὲν ἀνατρεφόνταν μὲ πολλὴ αὐστηρότητα. Ψέμματα λοιπὸν ἔλεγα τοῦ πατέρα μου πὼς ἤμουν τὸ μόνο παιδὶ στὴν τάξη μου, ποὺ δὲν εἶχε πάει ἀκόμα στὸ θέατρο. Ἡ μεγάλη ἐπιθυμία, ποὺ μοῦ εἶχαν ἀνάψει ὅσα πράματα καὶ θάματα ἄκουγα, μ' ἔκανε νὰ καταφεύγω καὶ σὲ πονηριές. Μπορεῖτε λοιπὸν νὰ φανταστῆτε τὴ χαρά μου, ὅταν, μὲ τὴν ἐπέμβαση τοῦ καλοῦ μου Νιόνιου Κατσαΐτη, τὸ ζήτημα λύθηκε: Θὰ πήγαινα!

Ἀπὸ κεῖνη τὴν βραδιά, δέκα φορὲς τὴν ἡμέρα περνοῦσ' ἀπ' τὸ μαγαζί του νὰ τὸν ρωτῶ, νὰ τὸν τρώγουμαι: Πότε καὶ πότε;..

—Ἔχε λοιπὸν ὑπομονή, μοῦ ἔλεγε, ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ. Δὲ μποροῦμε νὰ πᾶμε ὅποια μέρα... Ἄσε, κανένα Σάββατο, καμμιὰ παραμονή, νὰ παίζουν καὶ κανένα καλό...

—Ἄ, ὅλα εἶναι καλά!

—Ὄχι. Μιὰ φορὰ θὰ πᾶμε. καὶ πρέπει νὰ πᾶμε στὸ καλύτερο!

— Καὶ τί θέση θὰ πάρουμε;

—Ἄ, καλή! Μιὰ φορὰ θὰ πᾶμε, ἀλλὰ θὰ πάρουμε πρίμα-φίλια!

Ἡ πρίμα-φίλια, πρώτη θέση, στὴν πλατεῖα εἶχε μιάμισυ δραχμή. Δὲν ἦταν καὶ λίγο ἐκεῖνο τὸν καιρό. Ὁ πατέρας μου ὡστόσο ἐνέκρινε καὶ τὸ ἔξοδο, —ἔ, ἀφοῦ ἦταν γιὰ μιὰ φορά,—καί, γιὰ νὰ ἡσυχάσω, μοῦ ἔδωσε ἀπὸ πρὶν ἕν' ἀσημένιο δίδραχμο.

— Μὲ τὰ ρέστα, μοῦ εἶπε, νὰ τραταριστῆτε. Μὴν ἀφήσης τὸν καϊμένο τὸ Νιόνιο νὰ σὲ τρατάρῃ κιόλα. Ἀκοῦς;

***

Ἐπιτέλους ἦρθε κι' ἡ περίφημη μέρα: Ἕνα Σάββατο, ποὺ ἔπαιζαν Forza del Destino. Ὁ Νιόνιος ὁ Κατσαΐτης εἶχε πληροφορίες θετικὲς πὼς αὐτὴ ἡ ὄπερα ἦταν κάτι ἔκτακτο!.. Εἶχα ντυθεῖ μὲ τὰ καλά μου ἀπὸ νωρίς. Καὶ λίγο ἀφοῦ ἀποφάγαμε, — μήπως ἔφαγα κιόλα ἀπ' τὴν ἀνυπομονησία μου;—ἤρθε ὁ φίλος μας νὰ μὲ πάρῃ.

Ἦταν κι' αὐτὸς λουσαρισμένος ὅπως δὲν τὸν εἶχα ἰδεῖ ποτέ: ὡραῖο κοστουμάκι μαῦρο, γραβάτα μελιντζανιά, κι' ἕνα βαρὺ ἐπανωφόρι, μαλλιαρό, ἀπὸ ἀστρακάν. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ μοῦ ἔκαμε ἐντύπωση ἦταν τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς του: εἶχε φορέσει ἕνα σκανταλέττο ἀπὸ μαῦρο βελούδο, δηλαδὴ ἕνα σκούφο σκωτσέζικο, μὲ γωνία μπροστά, στρογγυλὸν ἀπὸ πίσω καὶ μὲ κορδελάκια κρεμασμένα στὸ πλάϊ σὰν οὐρίτσες.

—Ἄ, ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ βάλω σκανταλέττο! φώναξα.

— Δὲν πειράζει, εἶπε ὁ Νιόνιος· στὸ θέατρο πᾶνε καὶ μὲ καπέλλο. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ πραχτικό, γιατὶ τὸ διπλώνει κανεὶς καὶ τὸ βάζει στὴν τσέπη τοῦ παλτοῦ του.

Τί κρίμα νὰ μὴν ἔχω κι' ἐγὼ σκανταλέττο! Ἕνα ποὺ εἶχα πιὸ μικρός, δὲν θὰ μοῦ γινόταν πιά... Ὡστόσο ἐφόρεσα βιαστικὰ τὸ ἐπανωφόρι μου, τὸ καπέλλο μοῦ, καὶ ξεκινήσαμε.

— Καλὴ διασκέδαση! εἶπε ὁ πατέρας μου.

Ὁ τόνος του εἶχε κάποια εἰρωνεία ποὺ δὲν μπόρεσα νὰ τὴν καταλάβω. Τὸ ἤξερα πὼς αὐτὸς περιφρονοῦσε πολλὰ πράγματα ποὺ ὁ κόσμος τἄχε σὲ ὑπόληψη. Μὰ καὶ τὸ θέατρο; καὶ τὴν ὄπερα; Πήγαινε πολύ!..

Ἀπὸ τὸ καντούνι μας βγήκαμε στὸν Ἅμμο καὶ πήραμε τὴ Στράτα-Μαρίνα. Στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ παραλίου αὐτοῦ δρόμου,—ποὺ καινούριος ἐκεῖνο τὸν καιρό, ἔλαμπε ὅλος,— βρισκόταν ἡ Πλατεῖα Γεωργίου καὶ τὸ θέατρο «Οὐγος Φώσκολος»... Εἶχα περάσει τὸ χέρι μου στὸ χοντρὸ μπράτσο τοῦ Νιόνιου, πιὸ χοντρὸ ἀκόμα μὲ τὰ μανίκια τοῦ μαλλιαροῦ ἐπανωφοριοῦ, κι' ἔτρεχα στὸ πλάϊ του πηδηχτά, ἀπ' τὴ χαρά μου, ἀπ' τὸ κρύο, εἶχ' ἕνα ἀρκετὰ τσουχτερὸ βοριαδάκι,—κι' ἀπὸ τὴ λαχτάρα μου νὰ φτάσω. Κι' ὅλο μιλοῦσα:

— Νιόνιο, μὴν εἶναι ἀργά;

—Ὄχι, σύχασε. Καὶ μὴν παρατρέχῃς, μὴν... ἱδρώσουμε.

— Νιόνιο, μὰ εἶναι ὡραῖο τὸ «Φόρτσα ντὲλ Ντεστίνο»;

— Θὰ ἰδῇς, θὰ ἰδῇς...

— Νιόνιο, ὁ πατέρας μου μοῦδωσε λεφτά...

— Καλά τώρα, καλά...

—Ἄ, μὰ δὲ θέλω νὰ πληρώσῃς ἐσύ!..

— Καλά, καλά... θὰ ἰδοῦμε.

— Μὰ ὄχι!

Μοῦ φαίνεται, πὼς ἐκείνη τὴν ὥρα ποὺ κάναμε μαζὶ τὸ δρόμο τῆς εὐτυχίας, ἀγαποῦσα τὸ Νιόνιο περισσότερο κι' ἀπὸ τὸν πατέρα μου. Ἂν καὶ μοῦ φαινόταν λιγάκι κωμικὸς μὲ τὸ σκανταλέττο του, μοῦρχόταν νὰ τὸν φιλήσω. Καὶ μὲ κανένα τρόπο δὲν θἄθελα νὰ πληρώσῃ αὐτὸς εἰσιτήριο καὶ γιὰ μένα...

— Νιόνιο, τοῦ ξανάπα, ἔχω λεφτὰ γιὰ τὸ μπιλλιέτο μου. Ἔχω ἀκόμα καὶ γιὰ νὰ τραταριστοῦμε.

— Μὲ σκότισες!.. Καλάαα!

— Νιόνιο, ἐσὺ ξαναπῆγες στὸ θέατρο;

— Φέτο ὄχι. Πρόπερσυ, ποὺ εἴχαμε πάλι κομπανία, πῆγα μιὰ φορά.

— Καὶ τί εἶδες;

— «Σονάμπουλα».

—Ἦταν ὡραῖο, Νιόνιο;

—Ἄ!..

***

Φτάσαμε τέλος στὴν πλατεῖα, ὅπου ὁ κίτρινος ὄγκος τοῦ θεάτρου ἔχυνε φῶς ἀπ' ὅλα του τὰ παράθυρα. Ὁ Νιόνιος ἔτρεξε στὴ θυρίδα τοῦ ταμείου ν' ἀγοράσῃ τὰ μπιλλιέτα. Τὸν κυνήγησα:

— Νιόνιο! πάρε τὰ λεφτά!

Δὲ μοῦδινε ἀπάντησι. Εἶχε ξεκουμπωθεῖ, ψαχνόταν καὶ προχωροῦσε.

Ἄχ, Θέ μου! θὰ πληρώνῃ καὶ γιὰ τοὺς δυό!.. Τί νἄκανα τώρα;

Ἀλλά, τὴν τελευταία στιγμή, γύρισε λίγο σὲ μένα.

—Ἔλα, μοῦ εἶπε, δός μου...

Ἄ, μὲ τί ἀνακούφισι τοῦ ἔδωσα τὸ ἀσημένιο δίδραχμο!

Πῆρε τὰ μπιλλιέτα, — πρίμα φίλια, — καὶ μπήκαμε. Χωρὶς νὰ τὰ χάσω, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ βλέπω τίποτα γύρω μου, ἀκολουθοῦσα τὸ Νιόνιο, ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸν ταξιθέτη... Εἴχαμε ἀφήσει τὰ ἐπανωφόρια μας στὸ βεστιάριο, εἴχαμε σιαχτεῖ λιγάκι στὸν καθρέφτη καί, φρέσκοι-φρέσκοι, καθήσαμε στὶς θέσεις ποὺ μᾶς εἶχαν δείξει, στὴ μέση σχεδὸν τῆς γεμάτης πλατείας. Δὲν εἴχαμε προφτάσει ἀπ' τὴν ἀρχή: Ἡ πρώτη πράξη πλησίαζε νὰ τελειώσῃ. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ μπήκαμε, ἄκουγα τὴν ὀρχήστρα ν' ἀκκομπανιάρῃ δυὸ ἄντρες ποὺ τραγουδοῦσαν: ἕνα μπάσσο κι' ἕνα τενόρο. Κι' ὅταν τέλος τοποθετήθηκα καὶ κοίταξα μπροστά μου, εἶδα, —εἶδα τὸ πρῶτο θέατρο ποὺ ἔβλεπα στὴ ζωή μου.

***

Οἱ ἰταλικὲς κομπανίες ποὺ ἐρχόνταν ἐκεῖνο τὸν καιρὸ στὴ Ζάκυθο, ἦταν ἀπὸ τὶς καλύτερες. Τέτοιες δὲν εἶδα ποτέ μου στὴν Ἀθήνα. Τὴν ὀρχήστρα, ἀπὸ ντόπιους καὶ ξένους μουζικάντες, τὴ διεύθυνε μὲ μιὰ ἔκτακτη μαεστρία ὁ Δομενεγίνης, παίζοντας ὅπου χρειαζόταν καὶ τὸ μαγικό του βιολί. Τὰ σκηνικὰ κι' οἱ μηχανισμοί τους γινόνταν στὸν τόπο ἀπὸ ἱκανότατους τεχνίτες,—ἕνα ζακυθινὸ σκηνογράφο κι' ἕναν Ἰταλὸ μηχανικό,—ποὺ οἱ δυὸ μαζὶ ἔκαναν θαύματα. Τὸ θέατρο ἀκόμα, καινούριο ὅπως εἶπα, κομψότατο, συμπαθητικότατο, ἦταν μιὰ μικρογραφία θεάτρου εὐρωπαϊκοῦ. Μπορεῖτε λοιπὸν νὰ φανταστῆτε πὼς ὅ,τι ἔβλεπα κι' ὅ,τι ἄκουγα, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή μου κεῖνο

τὸ βράδυ, δὲν ἦταν κάτι παρακατινό.

Κι' ὅμως, δὲν μοῦ ἔκαμε καμμιὰ ἐντύπωση ἐξαιρετική, δὲν μ' ἄφησε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ μὲ γουρλωμένα τὰ μάτια! Ἐπιτέλους τί ἦταν; Μιὰ κάμαρα, μιὰ σάλα σπιτιοῦ ἀρχοντικοῦ. Τρεῖς τοῖχοι σταχτεροί, στολισμένοι ἁπλὰ μὲ παννὶ γαλαζόχρυσά. Ἕνας πολυέλαιος σβυσμένος στὴ μέση, λίγα ἔπιπλα, — τὰ λίγα ἐκεῖνα ποὺ βάζουν πάντα στὰ σαλόνια τῆς ὄπερας, — μεγάλες πόρτες ὁλόγυρα, καὶ δυὸ ἄνθρωποι ντυμένοι «ἱπποτικά», σὰ μασκαράδες τοῦ καρναβαλιοῦ, ποὺ τραγουδοῦσαν: ἕνας γέρος, ὁ μπάσσος, κι' ἕνας νέος, ὁ τενόρος. Ἀφοῦ τραγούδησαν κάμποσο, — εἶπα πὼς εἴχαμε φτάσει στὸ τέλος τῆς πρώτης πράξης, — ὁ νέος ἔβγαλε ἕνα πιστόλι, ἔρριξε μιὰ πιστολιὰ κι' ὁ γέρος ἔπεσε χάμω στὸ χαλί. Συγχρόνως σχεδόν, ἕνας μεγάλος μπερντές, σὰ βελουδένιος, κόκκινος μὲ κίτρινες φούντες, ζωγραφιστὸς ὅμως σὲ χαρτί, κατέβηκε ἀπὸ πάνω καὶ σκέπασε ὅλη τὴ σκηνή. Ἡ ὀρχήστρα, μονάχη της, ἔβγαλε ἀκόμα μερικὲς νότες καὶ σώπασε. Οἱ ἄνθρωποι γύρω μου χειροκροτοῦσαν. Κι' ἐγὼ ἔμενα μὲ τὴν ἀπορία: Τί ἐσήμαινε, τί γούστο εἶχε αὐτὸ ποὺ εἶδα; Καὶ προπάντων, γιατὶ ἐκεῖνος ὁ νέος σκότωσε τὸν καϊμένο τὸ γέρο; Λίγες στιγμὲς πρωτύτερα, τραγουδοῦσαν κι' οἱ δυὸ συμφωνότατοι... Τί ἔπαθαν ἄξαφνα; Πότ' ἔλαβε καιρὸ νὰ θυμώσῃ ὁ ἕνας καὶ νὰ τραβήξῃ πιστόλι;..

Δὲν μποροῦσα νὰ τὸ καταλάβω.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΩΤΙΣΕ Η ΑΝΑΤΟΛΗ

Στὸ φρύδι μιᾶς ψηλόραχης. Πολὺ πρωΐ. Ἀνεβαίνω στὴν κορφή. Πάει νὰ φύγει μου ἡ ψυχή, νὰ βαφτισιεῖ σ' οὐ ἀπειρου τὴν ἔκταση. Κάποι' ἀνατριχίλα περιχύνει τὸ κορμί μου· ἀπὸ φόβο ἢ ἀπὸ εὐλάβεια πρὸς τὸ θεῖο; ἢ ἀπὸ τὸν ἀέρα ποὺ ἀπαλοσέρνεται στὰ δέντρα; Ὅπου γυρίσεις, ὅπου κοιτάξεις, τὸ μάτι σου ἀναστάνεται· ἀναστάνεται στὴ φύση ποὺ θωρεῖς. Ὄμορφη πολύ, ἡ πλάση χαρούμενη, ὁ καιρὸς εἰρηνεμένος. Τὰ πουλιὰ κελαϊδοῦν. Τὰ λουλούδια μοσκομυρίζουν. Σιγοψιθυρίζουν τὰ φύλλα, μουρμουρίζουν τὰ ρυάκια· ἡ λεύκα ἡ ἀψηλὴ τὰ συντροφεύει. Σὰ νὰ μὴν ἐγγίζω τὴ γῆ, σὰ νὰ πετάω· ἡ ψυχή μου ποθεῖ τὸ ἄγνωστο. Ὀνειρεύεται, σέρνεται στοῦ ἄπειρου, τοῦ ἀτέλειωτου τἀχνάρια... Χαράζει. Πέρν' ἡ μέρα. Παλεύει τὸ φῶς μὲ τὸ σκοτάδι. Στὴν πάλη αὐτὴ εἶμαι μάρτυρας. Ξεδιαλύνονται τὰ θάμπη. Τὸ σκοτάδι ὁποχωρεῖ, ὁ ὁρίζοντάς μου τώρα, ἀτέλειωτος, χάνεται στὸ μάκρος τῶν ἀποστάσεων.

Νὰ καὶ τοῦ Φοίβου ἡ ἀδερφή. Σ' ἑνὸς βουνοῦ ψηλὴ κορφή, χλωμή, νυχτοδαρμένη, θὰ πέσῃ τώρα νἀποκοιμηθῇ. Δὲ θὰ τὴν προφτάσῃ ὁ Φοῖβος... Νὰ κι' ἡ λίμνη μὲ τὴν πλούσια βλάστηση στὶς ὄχθες της. Τί νὰ πρωτοθαυμάσω; Τὸ νερό της τὸ ἀτλαζένιο; τὴ φύση τοῦ νεροῦ της: τὴν αὔρα ποὺ τὸ γλυκοφίλαγε; τὸ καλάμι ποὺ παράστεκε στὴν ὄχθη καὶ μιλοῦσε μὲ τὰ νερά της; τὸν ἀέρα ποὺ ψιθύριζε στὴν ἀνήσυχη τὴ χλόη, ἢ τῆς χλόης τὴν ἀνατριχιαστικὴ προστριβή;.. Θαμπίζουνε τὰ ξέμακρα. Βλέπω τὸν ἴσκιο μου μακρύ. Ὁ ἀέρας, τὸ παντοτινὸ ὁμοιόμορφο φύσημά του, ἀλλάζει τὰ λήϊα ἀπ' τὰ χωράφια σὲ θάλασσ' ἀνεμόδερτη. Τὰ κύματά της τὰ στάχυα τους. Κι' αὐτὰ ἔχει κρυφὲς ἐλπίδες. Ὦ, ἀλήθεια, ὅποιος σηκώνεται πρωΐ, ἐκεῖνος ξέρει γιὰ νὰ ζῇ...

Νὰ σου κι' ἔξαφνα, τὸ χρυσοπόρφυρο σταχτερόχρωμα ἁπλώνεται στὸ χάος. Ὅπου ἀρχίζει τὸ ἀδύνατο, τὸ χρυσάχτιδο τὸ φάος. Κύματ' ἀψηλάφητα, ἀπὸ κάποιαν ὕλη διάφανη καὶ μὲ συνοχὴν ἀδιόρατη, ταλατεύονται στὸ ἀπειροδιάστημα. Κυματισμοὶ ἀπροσδιόριστοι, ἀπαλοθώρητοι, ἀλλάζοντες χρώματα. Κι' ἐναλλαγές. Κι' ἀποχρώσεις χίλιες χιλιάδες... Ἐφώτισε ἡ ἀνατολὴ κι' ἐσκόρπισε στὴ δύση τὰ κράκουρα τὰ σύθαμπα...

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΣΠΙΡΤΟ ΜΟΝΑΧΟ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ'.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ κυρὰ-Γιάνναινα ἔπλενε ρούχα. Ὁ Ἀκεψιμὰς τὴν παράστεκε καί, μὲ τὴ συνειθισμένη του προθυμία, τὴ βοηθοῦσε. Μιὰ στιγμὴ τοῦ λέει:

— Ψιμάκη μου, πετάξου, νὰ σὲ χαρῶ, ἐδῶ στῆς κυρὰ-Ρήνης, καὶ πές της νὰ σοῦ δώσῃ τὸ πουκάμισο ποὺ μὲ παρακάλεσε νὰ τῆς πλύνω.

—Ἀμέσως!

Ἡ κυρὰ Ρήνη ἦταν γειτόνισσα. Τὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ της ἔβλεπαν

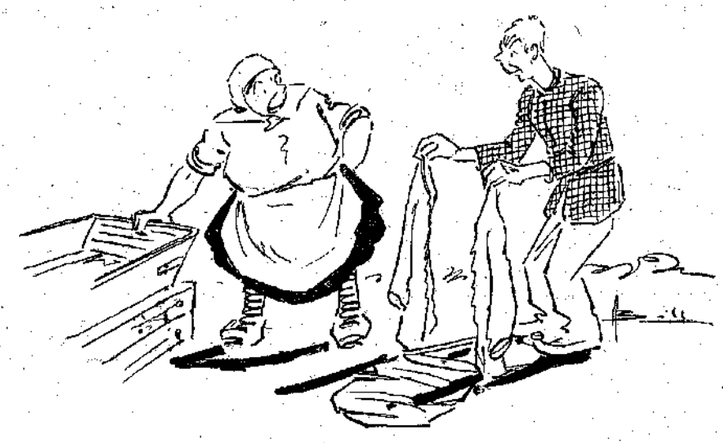

στὴν αὐλὴ τῆς κυρὰ-Γιάνναινας. Ὁ Ἀκεψιμὰς ἔτρεξε καὶ σὲ λιγάκι γύρισε κρατώντας... δυὸ κουρέλια.

— Τ' εἶν' αὐτά; κάνει ἡ κυρὰ Γιάνναινα.

— Τὸ πουκάμισο ποὺ μοῦδωσε ἡ κυρὰ-Ρήνη...

— Μπά! Καὶ γιατὶ κομμένο στὰ δυό;..

—Ἐγὼ τὄκοψα. Ποῦ νὰ τὸ κουβαλήσω ὁλάκερο! Τὄκανα λοιπὸν στὰ δυό, πῆρα μὲ τὄνα μου χέρι τὸ ἕνα κομμάτι, μὲ τἄλλο μου τὸ ἄλλο, καὶ νά το!

—Ὤχ, δυστυχία μου! ἔσκισες τὸ ξένο πουκάμισο;..

— Μὰ ἐσὺ δὲ μοῦπες χτές, νὰ κόβω τὰ πράμματα στὰ δυό, γιὰ νὰ τὰ κουβαλῶ πιὸ εὔκολα;

— Τὸ κρέας, μπρὲ κουτέ, ὄχι καὶ τὸ πουκάμισο! Αὐτό, ἂν βαριόσουν νὰ μοῦ τὸ φέρῃς, μποροῦσες νὰ μοῦ τὸ πετάξῃς ἀπ' τὸ παράθυρο.

—Ἄ, φώναξε ὁ Ἀκεψιμάς, κοιτάζοντας τὸ παράθυρο τῆς κυρὰ-Ρήνης. Πάλι δὲ μοῦκοψε τὸ ξερό μου! Ἀλήθεια, μποροῦσα μιὰ χαρὰ νὰ σοῦ τὸ πετάξω ἀπὸ κεῖνο τὸ παράθυρο. Ἴσα-ἴσα μέσ' στὴ σκάφη θἄπεφτε. Νὰ μὴν τὸ συλλογιστῶ!.. Ἔννοια σου ὅμως, μητερούλα μου, κι' ἄλλη φορὰ ἔτσι θὰ κάνω.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ-ΤΡΟΜΑΡΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Κοιτάξτε τον πῶς φοβήθηκε τὴ νυχτερίδα ποὺ πέρασε καὶ τὸν ἄγγιξε!

— Τί δειλός!

— Καλέ, αὐτὸς θὰ ντροπιάσει ὅλο τὸ σύνταγμα.

— Θὰ μᾶς ρεζιλέψει!

Αὐτὰ ἔλεγαν οἱ στρατιῶτες τοῦ λόχου, κοιτάζοντας ἕνα συνάδελφό τους, ποὺχε ζαρώσει, κίτρινος ἀπὸ φόβο, σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς αὐλῆς τοῦ στρατώνα.

— Βρὲ παιδιά, εἶπε τότε ἕνας δεκανέας, μὴν κρίνετε τὸν ἄνθρωπο ἀπ' αὐτὸ τὸ περιστατικό. Μπορεῖ νὰ τρομάζει μὲ τὴ νυχτερίδα, καὶ ὅμως νὰ εἶναι πιὸ παλληκάρι ἀπ' ὅλους μας. Μερικοὶ ἄνθρωποι ἔχουν ἀδύνατα νεῦρα καὶ φοβοῦνται μὲ μικροπράματα. Στὴ φωτιὰ ὅμως ἀπάνω, ἐκεῖ τὸ λέει ἡ καρδιά τους... Θέλετε νὰ σᾶς διηγηθῶ κάτι σχετικό;

— Θέλουμε, θέλουμε, εἶπαν οἱ στρατιῶτες ὅλοι μαζί.

Ὁ δεκανέας, ποὺ εἶχε ἀσπρίσει ὑπηρετώντας στὸ στρατό, ἄναψε ἡσυχα-ἡσυχα τὴν πίπα του κι' ἄρχισε τὴν ἱστορία του, ἀφοῦ οἱ στρατιῶτες εἶχαν μαζευτεῖ γύρω νὰ κούσουν.

— Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἤμαστε στὴν ἔρημο, στὴ χώρα τῶν Καβύλων. Νέος ἀκόμα τότε ἐγώ, πετοῦσα τὴ σκούφια μου γιὰ μπάμ-μπούμ καὶ γιὰ φασαρίες. Στὸ λόχο μας εἴχαμ' ἕνα λοχία ποὺ τὸν ἔλεγαν Λαπλάς. Ἦταν χρόνια λοχίας καὶ μεῖς λέγαμε πῶς δὲν προβιβαζόταν γιατ' ἦταν δειλός. Μὰ τὴν ἀλήθεια, μὲ τὸ παραμικρὸ τὸν ἔπιανε τρεμούλα. Τὸν εἴχαμε βγάλει λοιπὸν στὸ λόχο «Καπετὰν Τρομάρα»! Νὰ δῆτε ὅμως τί ἄδικο ποὺ εἴχαμε.

Μιὰ μέρα, κεῖ ποὺ κοιμόμαστε μέσα στὴ μεσημεριανὴ σιγαλιά, ἀκούστηκε ἕνας δυνατὸς κρότος μαζὶ μὲ βουητό, ποὺ ξύπνησε τοὺς ἀντίλαλους τῆς ἐρημιᾶς. Ὁ Λαπλὰς καθόταν σὲ μιὰν ἄκρη καὶ τὸν εἶδα ποὺ πετάχτηκε ἀπάνω ἀπὸ τὸ φόβο του.

— Χαρὰ στὸ παλληκάρι, ποὺ μᾶς ἔχουν βάλει γιὰ λοχία! εἶπα μέσα μου.

Ἕνας ἀστεῖος στρατιώτης εἶπε γελώντας:

— Μὴ φοβάστε, κὺρ λοχία, δὲν εἶναι τίποτα. Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης, ὁ βασιλιὰς τῆς ἐρήμου, κάποιο λιοντάρι θέλω νὰ πῶ, κάνει τὸν περίπατό του. Μυρίστηκε φρέσκο κρέας κι' ἔρχεται νὰ πάρει κανένα μεζέ. Δὲν ἀκοῦτε πῶς μουγκρίζει;

Ὁ λοχίας ἦταν σὰν τὸ κερὶ κι' ἔτρεμε σὰν τὸ βούρλο.

—Μωρέ, τί ν' τοῦτος! εἶπα πάλι μέσα μου. Καπετὰν Τρομάρας μὲ τὰ ὅλα του!

Καὶ ὅμως τὰ πράγματα μ' ἔβγαλαν ψεύτη. Λιοντάρι δὲν ἦρθε κοντά μας. Μὰ κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀκούσαμε ξαφνικὰ ἄγριες φωνές. Ἀρπάξαμε τὰ ὅπλα μας, ἦταν ἀργά: Οἱ σκοποὶ δὲν εἶχαν προφτάσει νὰ μᾶς εἰδοποιήσουν κι' οἱ ἄγριοι μᾶς εἶχαν περικυκλώσει.

Ἄρχισε τότε τὸ τουφεκίδι, ἀλλὰ τί μπορούσαμε νὰ κάνουμε, ἀφοῦ ἐκεῖνοι ἦταν δέκα φορὲς περισσότεροι ἀπὸ μᾶς; Ὁ λοχαγός μας σκοτώνεται, ὁ ὑπασπιστὴς πληγώνεται, τὸ ἴδιο κι' ὁ ἐπιλοχίας. Μείναμε χωρὶς ἀρχηγὸ καὶ τὰ εἴχαμε χαμένα...

Τότε λοιπὸν νὰ σου ὁ Λαπλάς, (ὁ Καπετὰν Τρομάρας, μὲ τὸ συμπάθιο!) ξεπετιέται, ποὺ λέτε, στὴ μέση, παίρνει μόνος του τὴν ἀρχηγία καὶ τραβᾶει μπροστά.

— Ἐμπρός, παιδιά, μᾶς λέει, ἂν εἶμαστε ἀληθινοὶ στρατιῶτες, δὲν πρέπει νὰ ὑποχωρήσουμε μπροστὰ σ' αὐτοὺς τοὺς ἄγριους ποὺ δὲν ξέρουν τί θὰ πεῖ στρατός. Τὰ βλιά μας πᾶνε χαμένα γιατί εἶναι σκοτάδι. Ἐμπρὸς λοιπὸν μὲ τὴν ξιφολόγχη, ἐλᾶτε ὅλοι μαζί μου!

Κι' δρμησε πρῶτος σὰ θεριό, τρυπώντας μὲ τὴν ξιφολόγχη τοὺς Ἄραβες ποὺ τοῦφραζαν τὸ δρόμο. Μάλιστα, αὐτός, ὁ Καπετὰν Τρομάρας, ποὺ κιτρίνιζε κι' ἔτρεμε μόλις ἄκουγε νὰ μουγκρίζει ἕνα λιοντάρι!

Ὅλοι μαζὶ ὁρμήσαμε τότε κι' ἐμεῖς, καὶ σὲ λίγην ὥρα οἱ ἄγριοι εἶχαν σκορπίσει κι' ἔφευγαν τρέχοντας μέσα στὸ σκοτάδι. Τοὺς κυνηγήσαμε σὲ ἀρκετὴ ἀπόσταση κι' ὕστερα γυρίσαμε πάλι στὸ στρατόπεδό μας.

Μόλις γυρίσαμε λοιπόν, βλέπουμε καὶ τὸν Λαπλὰς λαβωμένο, μωρὲ παιδιά, στὸ σαγόνι καὶ στὸ πρόσωπο. Δυὸ λαβωματιὲς καὶ δὲν εἶχε πάψει νὰ πολεμάει! Τοῦδωσαν τὴν ἄλλη μέρα τὸ μετάλλιο τῆς ἀνδρείας, καὶ μὰ τὴν πίστη μου τοῦ ἄξιζε. Γιαυτὸ λοιπὸν σᾶς λέω πῶς δὲν πρέπει νὰ τὸ κοροϊδεύετε τὸ παιδί, ποὺ φοβήθηκε τὴ νυχτερίδα. Ποῦ ξέρετε ἂν δὲν πάρει κι' αὐτὸς καμμιὰ μέρα τὸ μετάλλιό τῆς ἀνδρείας!»

Τότε ὁ στρατιώτης ποὺ εἶχε φοβηθεῖ τὴ νυχτερίδα, πλησίασε τὸ δεκανέα καὶ τοῦ εἶπε:

— Κὺρ δεκανέα μου, ἐσὺ ξέρεις καὶ διαβάζεις μέσα στὴν ψυχὴ τῶν στρατιωτῶν σου. Βάλε με στὴν πρώτη γραμμὴ στὴ φωτιά, νὰ δῆς πῶς πολεμῶ. Ἀλλὰ νὰ μὴ μ' ἀγγίξει αὐτὸ τὸ σιχαμερὸ πετούμενο, γιατί μὲ πιάνει ἀνατριχίλα!

— Καὶ μὲ τὸ δίκιο σου! εἶπε ὁ δεκανέας γελώντ ς καὶ ρουφώντας μὲ κέφι τὴν πίπα του.

(Ἀπὸ τὸ Γαλλικό) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ALPHONSE DAUDET

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Ἦταν ὁ Ζάκ... Κοιταχτήκαμε ἀμίλη οι. Ὕστερα ὁ Ζὰκ ἔπλεξε τὰ δάχτυλά του μὲ ἀπελπισία κι' εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ σὰν κλάμμα:

— Δανιήλ! Τί ν' αὐτά!

Αὐτὸ ἦταν ἀρκετό. Ὁ Πιτσιρίκος ἔνοιωσε τὰ δάκρυα νὰ τοῦ θολώνουν τὸ βλέμμα, κοίταξε μιὰ στιγμὴ σὰ φοβισμένο παιδὶ τριγύρω του, κι' εἶπε σιγὰ-σιγὰ στὸν ἀδελφό του:

— Ζάκ, πάρε με ἀπὸ δῶ!

Ὁ Ζὰκ ἀνατρίχιασε ὁλόκληρος. Τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν τράβηξε ἔξω

Ὁ Ἄσπρος-Κοῦκος, σὰν κάτι νὰ μυρίστηκε, ἔτρεξε νὰ προλάβῃ.

— Ποῦ πᾶτε, κύριε Δανιήλ;

— Ὅπου θέλω!

— Θἀφήσετε τὴν κυρία;.. τὸ θέατρο;..

— Φύγε ἀπὸ δῶ! Ἄσε με!

Ἡ ἀραπίνα ἀγριεύει. Μὲ τὰ μαῦρα της χέρια πιάνει τὸν Πιτσιρίκο ἀπ' τὸ λαιμό.

— Δὲ θὰ πᾶτε πουθενά! Νὰ ἰδῆτε πρῶτα τὴν κυρία!..

Τὴ σπρώχνουν κι' οἱ δυό, τὴν πετοῦν καὶ φεύγουν τρεχάτοι.

Ἓν' ἀμάξι περίμενε στὴν πόρτα. Μπῆκαν μέσα καὶ τ' ἀμάξι ξεκίνησε...

Ὁ Ζὰκ βρισκόταν στὸ Παρίσι ἀπὸ δυὸ μέρες Ἐρχόταν ἀπὸ τὸ Παλέρμο ὅπου τὸν εἶχε ἀνακαλύψει ἐπιτέλους ἕνα γράμμα τοῦ Πιερότ, ποὺ τὸν κυνηγοῦσε ἀπὸ τρεῖς μῆνες τώρα. Τὸ γράμμα αὐτό, σύντομο καὶ βιαστικό, τὸν πληροφοροῦσε γιὰ τὴν ἐξαφάνιση τοῦ Δανιήλ.

Ὁ Ζὰκ ἀπὸ τὰ λίγα λόγια κατάλαβε πολλά. Ὁ μικρὸς κάνει ἀνοησίες, συλλογίστηκε. Πρέπει νὰ πεταχτῶ χωρὶς ἄλλο.

Κι' ἀμέσως ζήτησε μιὰ μικρὴ ἄδεια ἀπὸ τὸ μαρκήσιο.

— Ἄδεια! φώναξε τὸ γεροντάκι. Τρελλάθηκες, παιδί μου! Καὶ τἀπομνημονεύματά μου τί θὰ γίνουν;

— Μόνον ὀχτὼ μέρες, κύριε μαρκήσιε. Νὰ πάω καὶ νἄρθω. Πρόκειται γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ ἀδελφοῦ μου.

— Καὶ τί μὲ νοιάζει μένα γιὰ τὸν ἀδελφό σου; Δὲν σοῦ τὰ εἶπα αὐτά, ὅταν σὲ πῆρα; Ἄδεια δὲν ξέρω τί θὰ πεῖ! Ἐξέχασες τὶς συμφωνίες μας;

— Δὲν τὶς ξέχασα, κύριε μαρκήσιε, ἀλλά...

— Ἀλλὰ δὲν ἔχει ἐδῶ. Ἕνα μόνο νὰ ξέρεις. Ἂν φύγεις γιὰ ὀχτὼ μέρες, θὰ φύγεις γιὰ πάντα. Σκέψου κι' ἀποφάσισε... Καὶ στάσου! Ἐκεῖ ποὺ θὰ σκέπτεσαι, πάρε καὶ τὴν πέννα νὰ σοῦ ὑπαγορεύω. Νὰ μὴ χάνουμε ἄδικα τὸν καιρό.

— Σκέφθηκα κι' ἀποφάσισα, κύριε μαρκήσιε. Φεύγω.

— Πήγαινε στὸ διάβολο λοιπόν!

Κι' ὁ παράξενος γέρος πῆρε τὸ καπέλλο του καὶ πῆγε στὸ γαλλικὸ προξενεῖο, νὰ βρεῖ ἄλλον γραμματικό.

Ὁ Ζὰκ ἔφυγε τὸ ἴδιο βράδυ.

Μόλις ἔφτασε στὸ Παρίσι, ἔτρεξε στὴν ὁδὸν Βοναπάρτη.

—Ἀπάνω εἶναι ὁ ἀδερφός μου; ρώτησε τὸν πορτιέρη.

Ὁ πορτιέρης ἄρχισε νὰ γελᾶ.

— Εἶναι καιρὸς τώρα ποὺ ρεμπελεύει, ἀπάντησε.

Ὁ Ζὰκ τοῦδωσε ἕνα φράγκο καὶ τὸν κατάφερε νὰ τοῦ διηγηθεῖ τί εἶχε συμβεῖ. Ὁ πορτιέρης λοιπὸν τοῦ εἶπε ὅτι ὁ Δανιὴλ κι' ἡ κυρία τοῦ πρώτου πατώματος εἶχαν φύγει ἀπὸ καιρό, ὅτι ὁ κόσμος ἔλεγε πῶς παίζουν στὸ θέατρο κι' ὅτι ἡ ἀραπίνα ἐρχόταν κάπου-κάπου κι' ἔπερνε τὰ γράμματά τους Πρόσθεσε ὅτι ὁ κύριος Δανιὴλ φεύγοντας τοῦ ἔφαγε τὰ νοίκια τῶν τεσσάρων τελευταίων μηνῶν, καθὼς καὶ κάτι ἄλλα μικροποσὰ ποὺ τοῦ χρωστοῦσε.

— Καλά, θὰ σοῦ τὰ πληρώσω ὅλα, εἶπε ὁ Ζάκ.

Καὶ δίχως νὰ χάσῃ καιρό, χωρὶς κὰν νὰ σταθεῖ νὰ τινάξει τὴ σκόνη τοῦ ταξιδιοῦ, ἄρχισε ν' ἀναζητεῖ «τὸ παιδί του».

Πῆγε πρῶτα-πρῶτα στὸ τυπογραφεῖο, γιατὶ σκέφθηκε ὅτι σίγουρα ὁ Πιτσιρίκος θὰ περνοῦσε συχνὰ ἀπὸ κεῖ νὰ ρωτᾶ γιὰ τὸ πούλημα τοῦ βιβλίου του.

—Ἑτοιμαζόμουν νὰ σᾶς γράψω, τοῦ εἶπε ὁ τυπογράφος, καθὼς τὸν εἶδε. Ξέρετε, τὸ πρῶτο γραμμάτιο λήγει σὲ τέσσερις μέρες.

— Τὸ ξέρω, ἀπάντησε ὁ Ζάκ. Αὔριο θὰ κάμω ἕνα γύρο στὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ θὰ εἰσπράξω μερικὰ χρήματα, γιατὶ τὸ πούλημα πῆγε, ἔμαθα, καλά.

— Τί ἔκαμε λέει; φώναξε ὁ τυπογράφος. Ποιὸς σᾶς τὄπε ὅτι τὸ πούλημα πῆγε καλά;

Ὁ καϊμένος ὁ Ζὰκ χλώμιασε, γιατὶ προαισθάνθηκε τὴν καταστροφή.

— Κοιτάξτε ἐκεῖ στὴ γωνιά, ἐξακολούθησε ὁ τυπογράφος, δείχνοντας τρεῖς σωροὺς βιβλία στιβαγμένους σὲ μιὰν ἄκρη. Πέντε μῆνες τώρα ποὺ εἶναι στὸ ἐμπόριο, δὲν πουλήθηκαν πάνω ἀπὸ δυὸ-τρία ἀντίτυπα. Στὰ τελευταῖα, οἱ βιβλιοπῶλες μοῦ τὰ γύρισαν πίσω, νὰ μὴν τοὺς πιάνου, ἄδικα τὸν τόπο. Γιὰ τὴν ὥρα δὲ βλέπω ἄλλη λύση, παρὰ νὰ τὸ πουλήσουμε μὲ τὴν ὀκᾶ. Εἶναι κρῖμα, γιατὶ τὸ εἶχα καλοτυπωμένο.

Κάθε λέξη ἔπεφτε πάνω στὸ κεφάλι τοῦ Ζὰκ σὰν πετριά. Τὸ χειρότερο δμως ἀπ' ὅλα ἦταν ὅταν ἔμαθε, ὅτι ὁ Δανιὴλ εἶχε δανεισθεῖ χρήματα ἀπὸ τὸν τυπογράφο.

— Καὶ χτὲς ἀκόμα, πρόσθεσε ὁ καλὸς καταστηματάρχης, μοῦστειλε μιὰ παλιοαραπίνα καὶ μοῦ ζήτησε νὰ τοῦ δανείσω δυὸ λουδοβίκια. Ἀλλὰ τοῦ ἀρνήθηκα ὀρθὰ-κοφτά. Πρῶτα-πρῶτα, δὲν τρελλάθηκα νὰ δίνω λεφτὰ σὲ ἀράπικα χέρια. Ὕστερα, ξέρετε, κύριε Ζάκ, δὲν εἴμαστε τίποτα πλούσιοι, ἀπ' τὴ δουλειά μας ζοῦμε καὶ δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε τέτοια δάνεια. Μοῦχει πάρει τετρακόσια φράγκα ὡς τὰ τώρα.

— Τὸ ξέρω, ἀπάντησε περήφανα ὁ Ζάκ, κρύβοντας τὴ στενοχώρια του, ἀλλὰ νὰ μένετε ἥσυχος, γιατὶ θὰ σᾶς τὰ πληρώσω γρήγορα ὅλα.

Καὶ βγῆκε ἀμέσως, γιὰ νὰ μὴ δώσει στὸν τυπογράφο τὸν καιρὸ ν' ἀντιληφθεῖ τὴ συγκίνησή του.

Στὸ δρόμο, ἀναγκάστηκε νὰ καθήσει σ' ἕνα σκαλί, γιατὶ τὰ γόνατά του κοβόνταν. Τί νὰ πρωτοσυλλογιστεῖ ὁ καϊμένος ὁ Ζάκ; Τὸν ἀδερφό του ποὺ εἶχε φύγει, τὴ θέση του ποὺ τὴν εἶχε χάσει, τὰ νοίκια ποὺ χρωστοῦσε, τὸ γραμμάτιο ποὺ ἔλγηε μεθαύριο, ἢ τέλος τὸ ἀνέλπιστο χρέος στὸν τυπογράφο; Ὅλα στριφογύριζαν στὸ μυαλό του καὶ τὸν ζάλιζαν φοβερά.

Ξαφνικὰ σηκώθηκε ἀπάνω. «Πρῶτα-πρῶτα τὰ χρέη» εἶπε μέσα του. Καὶ χωρὶς νὰ τὸν δειλιάσει ἡ κακὴ συμπεριφορὰ τοῦ Δανιὴλ στὸν Πιερότ, ξεκίτησε ἴσια γιὰ τὸ γυαλάδικο τῆς ὁδοῦ Σωμόν.

Καθὼς μπῆκε, εἶδε πίσω ἀπὸ τὸ ταμεῖο ἕνα στρογγυλὸ κίτρινο πρόσωπο, ποὺ στὴν ἀρχὴ δὲν τὸ γνώρισε. Ἀλλὰ μὲ τὸ θόρυβο τῆς πόρτας ποὺ ἄνοιξε, τὸ χοντρὸ πρόσωπο σηκώθηκε καί, καθὼς εἶδε τὸ Ζάκ, ἄφισε μιὰ φωνὴ κι' ὁ Ζὰκ γνώρισε τότε τὸν Πιερότ.

Εἶχε πολὺ ἀλλάξει ὁ καλὸς ἄνθρωπος. Φαίνεται, ὅτι εἶχε πικραθεῖ πολύ, κι' αὐτὸς κι' ἡ κόρη του, γιὰ τὰ κατορθώματα τοῦ Πιτσιρίκου. Οὔτε γέλια πιὰ οὔτε χάχανα. Ἔμεινε σοβαρὸς κι' ἀμίλητος, ἐνῶ τριγύρω ἦταν ὅλα ἀμετάβλητα. Οἱ σουπιέρες καὶ τὰ πιάτα στῆλες-στῆλες, οἱ κανάτες καὶ τὰ γυαλικά, καὶ στὸ παραμάγαζο, τὸ ἴδιο φλάουτο ποὺ σιγανόπαιζε ἀδιάκοπα.

—Ἐγὼ εἶμαι, Πιερότ, εἶπε ὁ Ζὰκ πολεμώντας νὰ κάμει τὴ φωνή του σταθερή. Ἔρχουμαι νὰ σᾶς ζητήσω μιὰ μεγάλη ἐκδούλευση. Νὰ μοῦ δανείσετε χίλια πεντακόσια φράγκα.

Ὁ Πιερότ, χωρὶς νὰποκριθεῖ, πῆγε στὸ ταμεῖο του, ἄνοιξε τὸ συρτάρι του κι' ἀνασκάλεψε κάτι νομίσματα.

— Δὲν ἔχω ἐδῶ, κύριε Ζάκ... Περμένετε μιὰ στιγμὴ νὰ φέρω ἀπὸ πάνω.

Πρὶν βγεῖ, πρόσθεσε μὲ κάποια στενοχώρια:

— Δὲ σᾶς λέω νἀνεβῆτε ἀπάνω, γιατί θὰ σᾶς ἰδεῖ ἡ Καμίλλη καὶ θὰ στενοχωρεθεῖ. Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, τὸν ἔχουμε πεθυμίσει πολὺ τὸ μικρό.

Ὁ Ζὰκ ἀναστέναξε.

— Ἔχετε δίκιο, εἶπε. Καλύτερα νὰ μὴν ἀνέβω.

Σὲ λίγα λεπτὰ ὁ Πιερὸτ κατέβηκε κρατώντας δυὸ χιλιάρικα. Ὁ Ζὰκ ὅμως δὲν ἤθελε νὰ τὰ πάρει.

— Δὲ μοῦ χρειάζονται τόσα, εἶπε. Θέλω μόνο χίλια πεντακόσια.

— Ὄχι, πάρτε τα ὅλα, εἶπε ὁ Πιερότ. Θέλω νὰ σᾶς δώσω τόσα ἀκριβῶς, δυὸ χιλιάδες φράγκα, ὅσα μοῦ εἶχε δανείσει ἡ Δεσποινίς, τὸν καιρὸ ποὺ πῆγα στρατιώτης. Ἂν μοῦ ἀρνηθῆτε, θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ, θὰ μὲ στενοχωρέσετε φοβερά.

Δὲν τόλμησε ὁ Ζὰκ νἀρνηθῆ. Ἔβαλε τὰ χρήματα στὴν τσέπη του καὶ χαιρέτησε τὸν καλὸν ἄνθρωπο.

— Ἀντίο, Πιερότ, εὐχαριστῶ πολύ.

Ὁ Πιερὸτ τοῦ κράτησε τὸ χέρι.

Ἔμειναν κι' οἱ δυὸ ἀμίλητοι καὶ συγκινημένοι, κοιτάζοντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Τὄνομα τοῦ Δανιὴλ ἦταν στὸ στόμα τους, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσαν νὰ τὸ προφέρουν, ἀπὸ λεπτότητα κι' ὁ ἕνας κι' ὁ ἄλλος. Ὁ ἕνας ἦταν πατέρας, ὁ ἄλλος ἦταν σωστὴ μητέρα...

Τέλος, ὁ Ζὰκ τράβηξε ἤρεμα τὸ χέρι του καὶ βγῆκε γρήγορα, γιατὶ ἔνιωθε δάκρυα νὰ τοῦ πλημμυροῦν τὰ μάτια. Ὁ Πιερὸτ τὸν ξέβγαλε ὡς τὴν πόρτα. Ἦταν κι' αὐτὸς ἕτοιμος νὰ κλάψει.

Ὁ Ζὰκ ἔτρεξε στὸν τυπογράφο. Παρ' ὅλες τὶς διαμαρτυρίες του, τοῦ πλήρωσε ἀμέσως τὰ τετρακόσια φράγκα ποὺ εἶχε δανείσει στὸ Δανιήλ. Ὕστερα, γιὰ νὰ γλυτώσει ἀπ' ὅλες τὶς ἔγνοιες, τοῦ πλήρωσε καὶ τὰ τρία γραμμάτια.

Μὲ τὴν καρδιὰ ξαλαφρωμένη τώρα πιά, σκέφθηκε:

— Νὰ βροῦμε τὸ παιδί!

Δυστυχῶς ὅμως ἡ ὥρα ἦταν πιὰ πολὺ προχωρημένη καὶ δὲν ἦταν εὔκολο νἀρχίσει τὸ ψάξιμο. Ὕστερα οἱ συγκινήσεις κι' οἱ κόποι, κι' ἀκόμη ἕνας ἐπίμονος βήχας, ποὺ τὸν τυραννοῦσε τώρα καὶ κάμποσον καιρό, τὸν εἶχαν τσακίσει. Κι' ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσει στὸ δωμάτιο τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτη, γιὰ νὰ ξαποστάσει λιγάκι.

Ἄ, τί αἰστάνθηκε ὅταν μπῆκε στὸ παλιό, τἀγαπημένο καμαράκι, κι' εἶδε ὅλα τὰ γνώριμα πράγματα, τὸ τραπεζάκι τοῦ Δανιὴλ μὲ τὰ ποιήματα, τὶς πίπες τοῦ ἀββᾶ-Ζερμάν, τὸ καλαμάρι, τὸν κοντυλοφόρο· ὅταν ἄκουσε τὸ καμπαναριὸ νὰ χτυπᾶ τὶς ὥρες, ὅταν ἄκουσε τέλος τὸ μελαγχολικὸ ἑσπερινὸ ποὺ τόσο συγκινοῦσε ἄλλοτε τὸ Δανιήλ,—ἄ, αὐτὸ ποὺ αἰστάνθηκε ὁ Ζάκ, μόνο μιὰ μητέρα μποροῦσε νὰ τὸ πεῖ!

Ἔφερε βόλτα τὸ δωμάτιο δυὸ τρεῖς

φορές, ἄνοιξε ὅλα τὰ συρτάρια, ψαχούλεψε σ' ὅλες τὶς γωνιές, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ βρεῖ κάτι ποὺ θὰ τὸν διευκόλυνε ν' ἀνακαλύψει τὸ παιδὶ ποὺ τοῦχε φύγει.

Τὰ συρτάρια ὅμως ἦταν ἀδειανὰ καὶ δὲν εἶχαν παρὰ μόνο κουρέλια κι' ἀποφόρια. Ὅλο τὸ δωμάτιο φαινόταν ρημαγμένο καὶ πένθιμο. Ἔνοιωθε κανεὶς ὅτι ὁ κάτοχός του δὲν εἶχε φύγει κανονικά, ἀλλὰ εἶχε δραπετεύσει. Μισοκαμένα χαρτιὰ στὸ τζάκι, καὶ πλάϊ ἕνας λύχνος χωρὶς λάδι.

Ψάχνοντας ὁλόενα, βρῆκε, μέσα σ' ἕνα συρτάρι τοῦ μικροῦ γραφείου, ἕνα μάτσο χειρόγραφα, ὅπου γνώρισε τὸ νευρικὸ κι' ἀνώμαλο γράψιμο τοῦ Δανιὴλ ὅταν εἶχε τὶς ἐμπνεύσεις του.

— Κάποιο ποίημα θὰ εἶναι! εἶπε.

«— Αὐτὰ δὲν εἶναι ποιήματα, κυρία μου, εἶναι ἀνοησίες!» (Σελ. 569, στ. α'.)

Κι' ἀληθινὰ ἦταν ἕνα ποίημα, ἕνα ποίημα πένθιμο, ποὺ ἄρχιζε ἔτσι:

«Ζάκ, εἶμαι ἔνοχος... Δυὸ μῆνες τώρα, ἄλλο δὲν κάνω παρὰ νὰ σοῦ λέω ψέμματα...»

Ἦταν ἕνα μεγάλο γράμμα γιὰ τὸ Ζάκ, ποὺ ὅμως δὲν εἶχε ταχυδρομιστεῖ. Ὡστόσο, ἂν δὲν πῆγε τὸ γράμμα στὸ Ζάκ, ἐρχόταν ὁ Ζὰκ στὸ γράμμα. Ἡ Θεία Πρόνοια αὐτὴ τὴ φορὰ ἔκαμε μιὰ χαρὰ τὸν ταχυδρόμο.

Ὁ Ζάκ τὸ διάβασε ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος. Ὅταν ἔφτασε στὸ μέρος, ὅπου τὸ γράμμα μιλοῦσε γιὰ τὴν πρόσληψη τοῦ Δανιὴλ στὸ θέατρο Μονπαρνάς, ὁ Ζὰκ σηκώθηκε ἀπάνω χαρούμενος.

— Μπράβο! εἶπε. Ξέρω τώρα ποῦ εἶναι!

Κι' ἔβαλε τὸ γράμμα στὴν τσέπη του κι' ἔπεσε νὰ κοιμηθεῖ, κάπως ἥσυχος. Ἀλλὰ δὲν κοιμήθηκε, γιατὶ πάλι τὸν πείραξε ὁ καταραμένος ἐκεῖνος βήχας.

Μὲ τὶς πρῶτες ἀχτῖνες τῆς χαραυγῆς, σηκώθηκε γρήγορα-γρήγορα. Τὸ σχέδιό του ἦταν ἕτοιμο.

Μάζεψε ὅ,τι παλιόρουχα εἶχαν ἀπομείνει στὸ δωμάτιο κι' ὅ,τι ἄλλο εἶχε ἀφίσει κεῖ μέσα ὁ Δανιήλ, τἄχωσε ὅλα στὸ μπαούλο του κι' ἔφυγε, ἀφίνοντας ὅλα ἀνοιχτά, τὴν πόρτα, τὸ παράθυρο, τὰ συρτάρια, γιὰ νὰ μὴν ἀπομείνει τίποτα ἀπὸ τὴν ὥραία τους ζωὴ μέσα στὸ δωμάτιο ἐκεῖνο, ὅπου ἄλλοι θὰ κατοικοῦσαν στὸ ἑξῆς.

Κάτω στὴν πόρτα, πλήρωσε τὰ καθυστερημένα νοίκια στὸν πορτιέρη, ξενοίκιασε τὸ δωμάτιο, ἀπόφυγε νὰ δώσει ἀπάντηση στὶς περίεργες ἐρωτήσεις τοῦ πορτιέρη, καὶ τέλος φώναξε ἕν' ἀμάξι καὶ πῆγε στὸ ξενοδοχεῖο Πιλουά, στὴν ὁδὸν τῶν Κυριῶν, συνοικία Μπατινιόλ.

Τὸ ξενοδοχεῖο αὐτὸ τὸ κρατοῦσε ὁ ἀδερφὸς τοῦ γέρο Πιλουά, τοῦ μαγείρου στὸ μέγαρο τοῦ μαρκησίου. Δεχόταν μόνο συστημένα πρόσωπα καὶ πληρωμὴ μὲ τὴν τριμηγία. Γιαὐτό, τὸ ξενοδοχεῖο εἶχε πρώτης γραμμῆς ὄνομα στὴ γειτονιὰ κι' ὅταν κατοικοῦσε κανεὶς σ' αὐτό, ἦταν σὰ νὰ εἶχε πιστοποιητικὸ καλῆς διαγωγῆς. Ὁ Ζὰκ εἶχε ἕνα συστατικὸ γράμμα τοῦ μαγείρου κι' ἕνα δῶρο πρὸς τὸν ἀδερφό του,—λίγο κρασὶ «Μαρσάλα».

Ἡ σύσταση αὐτὴ ἦταν ἀρκετὴ καὶ πράθυμα τοῦδωσαν ἕνα δωμάτιο μὲ δυὸ παράθυρα στὸν παλιὸ κῆπο τοῦ ξενοδοχείου, ποὺ ἔμοιαζε μὲ κῆπο μοναστηριοῦ. Δυὸ τρεῖς ἀκακίες, μιὰ συκιὰ χωρὶς σῦκα, μιὰ ἀρρωστιάρικη κληματαριὰ καὶ κάμποσα χρ.σάνθεμα ἦταν ὅλη ἡ πρασινάδα του. Ἐπιτέλους ὅμως ἔφταναν κι' αὐτὰ γιὰ νὰ φαιδρύνουν κάπως τὸ δωμάτιο, ποὺ ἦταν ὑγρὸ καὶ πένθιμο.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΟΙ

Μυθιστόρημα ὑπὸ ANDRÉ BRUYÈRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς. ὁ Παῦλος σήκωσε τὸ κεφάλι του, καὶ τί εἶδε ἀπὸ τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο;

Εἶδε τὸν κὺρ-Πετράκη νὰ περιδιαβάζῃ κάτω στὸ περιβόλι. Ὁ ἄταχτος μικρὸς βαρέθηκε πιὰ νὰ τριγυρίζῃ μακριὰ καὶ πλησίασε στὸ σπίτι. Καὶ τώρα ἔπαιζε ξέννοιαστος, μπροστὰ στὰ μάτια τῶν συντρόφων του, ποὺ ἦταν κλεισμένοι σ' ἕνα στενὸ δωμάτιο.

Καὶ σὰ νὰ μὴν τὸν ἔφθανε αὐτό, ἄρχισε νὰ τοὺς κοροϊδεύῃ ἀπὸ μακριά. Στὴν ἀρχή, τοὺς ἔκανε κάτι φοβερὲς γκριμάτσες, στὶς ὁποῖες τὰ παιδιὰ δὲν τόλμησαν ν' ἀπαντήσουν, ἀπὸ φόβο μήπως σηκώσει τὸ κεφάλι της ἡ θειὰ Ἀγλαΐα καὶ τοὺς δεῖ. Γιατὶ γιὰ τὴν ὥρα φαινόταν σὰ νὰ εἶχε ξεχάσει τοὺς μαθητές της, κι' οἱ μαθητές της εἶχαν ξεχάσει κι' ἐκεῖνοι τὴ δουλειά τους. Ὅλοι κοίταζαν τὸν Πετράκη, καὶ καθὼς ἡ ἀπείθεια εἶναι κολλητική, ὅλοι κατὰ βάθος ἐζήλευαν τὴν ἀνταρσία του καὶ τὴν ἐλευθερία ποὺ εἶχε χάρις σ' ἐκείνη.

Ἀλλὰ ὁ λαμπρός μας φίλος δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμη τὰ κατορθώματά του. Πλησίασε σιγὰ-σιγά, ὄχι τὸ σπίτι, ἀλλὰ μιὰ γειτονικὴ κερασιά, γεμάτη κεράσια. Ἔπειτα, ὅταν βεβαιώθηκε ἀπολύτως ὅτι δὲν τὸν ἔβλεπε κανένας ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς φίλους του, σκαρφάλωσε ἐπάνω στὸ δέντρο κι' ἀπ' ἐκεῖ, καβάλλα σ' ἕνα ἀπ' τὰ μεγαλύτερα κλαριά. ἄρχισε νὰ τρώῃ τὰ ὡραῖα κεράσια... Μὰ τὴν ἀλήθεια, αὐτὸ πιὰ παραπήγαινε! Ὅλη ἡ τάξη βρικόταν σ' ἀνησυχία. Εὐτυχισμένε Πετράκη! Ὄχι μόνο εἶχε γλυτώσει τὸ μάθημα, ἀλλὰ ἀπολάμβανε καὶ τὰ κεράσια μπροστὰ στὴ μύτη τῶν ἐγκλείστων φίλων του!

Τὰ βιβλία ξεχάστηκαν, τὰ τετράδια ἐπίσης. Ἡ θειὰ Ἀγλαΐα ξεχάστηκε κι' αὐτὴ κι' ὅλοι εἶναι ἀφοσιωμένοι στὸ νὰ κοιτάζουν τὸν τολμηρὸ Πετράκη.

Ἡ θειὰ Ἀγλαΐα ὅμως δὲν ξέχασε αὐτὴ τοὺς μαθητές της, καὶ τώρα ποὺ τελείωσε τοὺς δύσκολους πόντους ἀπὸ τὸ πλέξιμό της, σηκώνει τὸ κεφάλι, γιὰ νὰ ἰδῇ τί γίνεται γύρω της. Μὲ μιὰ ματιὰ ἀντιλαμβάνεται, ὅλα τὰ διατρέχοντα. Ἑτοιμάζεται νὰ ἐπέμβῃ, ἀλλὰ μὲ μιὰ δεύτερη ματιὰ βλέπει, χάρις στὸ ψηλὸ ἀνάστημά της. τὸν κίνδυνο ποὺ κρέμεται πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ ἐνόχου.

Κι' ἔτσι μένει ἀκίνητη καὶ περιμένει νὰ ἰδῇ τί θὰ γίνῃ. Δὲν περιμένει πολλὴν ὥρα. Πίσω ἀπὸ τὸ δέντρο ξεπροβάλλει ἄξαφνα μιὰ ἀπειλητικὴ μορφή. Ὅλα τὰ παιδιὰ βλέπουν τὸν κίνδυνο, ποὺ ἀπειλεῖ τὸν Πετράκη, ἀλλ' αὐτὸς δὲν βλέπει τίποτα κι' ἐξακολουθεῖ νὰ λεηλατῇ τὸ δέντρο.

Τὸ θράσος του εἶναι τέτοιο, ὥστε ἀρχίζει νὰ πετᾷ τὰ κουκούτσια πρὸς τὸ παράθυρο, ἀπ' ὅπου τὸν κοιτοῦν οἱ σύντροφοί του, νὰ χορεύῃ δὲ ἀπὸ εὐχαρίστηση πάνω στὸ κλαρί, νὰ ψάλλῃ τὸ θριαμβό του. Ἄξαφνα ὅμως, δυστυχία του! Ἕνα δυνατὸ χέρι τὸν ἁρπάζει ἀπὸ τὸ πόδι του ποὺ κρέμεται, καὶ προτοῦ καλοκαταλάβει τί τοῦ συμβαίνει, βρίσκεται χάμω, μέσα στὰ νύχια τοῦ θείου Βαρνάβα.

Τρέμει σὰν τὸ φύλλο τώρα ὁ ἐγκληματίας, καὶ ἀπὸ τὸ θριαμβευτικό του ὄφος δὲν μένει πιὰ τίποτα. Κι' ἐπάνω, πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ, ἕξη καρδούλες χτυποῦν μὲ ἀγωνία, περιμένοντας τί θὰ γίνῃ.

— Τί κάνεις αὐτοῦ; ρωτᾶ ἀμείλικτα ὁ θεῖος.

Καμμιὰ ἀπάντηση.

— Γιατὶ δὲν βρίσκεσαι στὸ μάθημα; Τέσκασες, ἔ;

Ἡ στάση τοῦ Πετράκη εἶναι ἡ μόνη του ἀπολογία. Ζαρώνει, μαζεύεται ὅσο μπορεῖ, ἐνῶ ἀντιθέτως ὁ θεῖος Βαρνάβας φαίνεται σὰ νὰ γιγαντώνεται μπροστά του.

— Θά... θὰ πάω τώρα, τραυλίζει ὁ ἔνοχος.

— Θὰ πᾶς, βέβαια καὶ δὲν θὰ μείνῃς ἐδῶ. Ἀλλὰ δὲν θὰ πᾶς στὴν τάξη. Θὰ πᾶς στὴ φυλακή. Οἱ κλέφτες ἐκεῖ πηγαίνουν. Σουλπίκιε! Σουλπίκιε!

Ὁ Σουλπίκιος φθάνει τρέχοντας.

— Πήγαινε νὰ μοῦ φέρῃς τὸ κλειδὶ ἀπὸ τὸ κατώγι ἐκεῖνο, ὅπου εἶναι θεοσκότεινα μέρα μεσημέρι. Θὰ κλειδώσω μέσα αὐτὸν τὸν κλέφτη, ὅπως τοῦ ἀξίζει.

Ὁ Πετράκης οὐρλιάζει, ἀλλὰ τίποτα δὲν συγκινεῖ τὸν μεγάλο Ἀρχιδικαστή. Ἡ τάξη, τρομοκρατημένη, βλέπει νὰ περνᾷ κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο ὁ ἔνοχος, ἀνάμεσα στοὺς δυὸ φύλακές του. Τὸν σέρνουν ἢ μᾶλλον τὸν κουβαλοῦν ὡς τὸ βάθος τοῦ σπιτιοῦ. Ἀκούγεται μιὰ βαρειὰ πόρτα ποὺ κλείνει... ἔπειτα πιὰ τίποτα... οἱ ἄγριες φωνὲς βουβάθηκαν.

— Στὶς θέσεις σας! διατάζει ἡ θειὰ Ἀγλαΐα, καὶ νὰ εἶστε φρόνιμοι. Εἴδατε τί παθαίνει ὅποιος παρακούει.

Ὁ θεῖος Βαρνάβας ἐμφανίζεται.

— Βλέπω ὅτι εἴχατε ἐπεισόδια, ξαδέλφη μου, λέει, θέλετε νὰ μείνω ἐδῶ;

—Ὄχι, εὐχαριστῶ. Πιστεύω πὼς στὸ ἑξῆς τὰ παιδιὰ θὰ εἶναι φρόνιμα.

Φρόνιμα λέει; Ὡς καὶ τὴν ὥρα ποὺ ἔπιναν τὸ ἀπογευματινό τους γάλα ἀκόμη, τὰ παιδιὰ δὲν ἔκαναν οὔτε τὸν παραμικρὸ θόρυβο. Μιλοῦσαν μὲ χαμηλὴ φωνὴ καὶ τὸ θέμα ὅλων τῶν συζητήσεων ἦταν ὁ ἄταχτος Πετράκης. Καταλαβαίνουν πολὺ καλὰ ὅτι ἡ τιμωρία του τοῦ ἄξιζε, ἀλλὰ μολαταῦτα τὰ παιδιὰ ἔχουν ὅλα τὴν ἴδια γνώμη: Ὁ θεῖος Βαρνάβας εἶναι ἕνας θεῖος φοβερός.

«Ζωγράφισε ἕνα θαυμάσιο καραγκιόζη...» (Σελ. 571, στ. γ'.)

— Μ' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ κάνουμε οὔτε τὴν παραμικρὴ τρέλλα, ἀναστενάζει ὁ Παῦλος

Κι' ἔτσι. ὄχι μόνο τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἀλλὰ καὶ τὶς ἑπόμενες ἡ φρονιμάδα τῶν παιδιῶν εἶναι ὑποδειγματική. Ὁ Πετράκης βγῆκε βέβαια ἀπὸ τὴ φυλακή του, μὲ κομμένη ὅμως κάθε ὄρεξη γιὰ ἀνταρσία. Τὰ παιδιὰ μελετοῦν, κάθονται φρόνιμα στὸ τραπέζι, παίζουν χωρὶς νὰ κάνουν φασαρίες, γράφουν στοὺς γονεῖς τους γράμματα, γεμάτα λεπτομέρειες τῆς ζωῆς τους. Καὶ φτάνει τέλος ἡ Κυριακή, ποὺ ὅλος ὁ κόσμος πάει στὴν ἐκκλησιά, κι' ὁ παπᾶς μαθαίνει μ' εὐχαρίστηση τὰ νέα.

***

Πέρασε μιὰ ἑβδομάδα, κι' ἄλλη μιὰ ἀκόμη, μὲ ἡσυχία. Κάνει πολλὴ ζέστη τώρα, ὁ Ἰούνιος τελείωσε κι' ἄρχισε ὁ Ἰούλιος, ὁ φλογισμένος μήνας. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ βγῇ ἔξω παρὰ νωρὶς τὸ πρωῒ ἢ τὸ βράδυ.

Ὅλοι οἱ μικροὶ εἶναι μαυρισμένοι ἀπὸ τὸν ἥλιο, ἀλλὰ στέκονται θαυμάσια, εἶναι μάλιστα εὐτυχισμένοι. Δὲν τοὺς λείπουν παρὰ οἱ γονεῖς τους κι' ἂν δὲν ἦταν κι' αὐτό, δὲν θὰ εἶχαν καμμιὰ ἄλλη ἀφορμὴ γιὰ νὰ μὴν εἶναι κατευχαριστημένοι.

Καὶ σὰν παιδιὰ ποὺ εἶναι, δὲν ἀκοῦν παρὰ ἄκρες-μέσες γι' αὐτὰ ποὺ συζητοῦν οἱ μεγάλοι, γιὰ τὸν πόλεμο. Ξέρουν μόνο πὼς περνοῦν τραγικὲς ὧρες. Ὅλων τὰ πρόσωπα εἶναι γεμάτα ἀγωνία, ἡ θειὰ εἶναι πάντοτε σκεπτική, ὁ θεῖος διαβάζει ὅλη τὴν ὥρα ἐφημερίδες... Τὰ παιδιὰ καταλαβαίνουν ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάνουν πολλὲς φασαρίες καὶ νὰ θορυβοῦν πολύ, γιατὶ οἱ γονεῖς τους κινδυνεύουν κι' οἱ συγγενεῖς τους περνοῦν ὧρες ἀγωνίας.

Τέλος μιὰ μέρα ἔρχονται εὐχάριστα νέα, καὶ ἀπ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὅλα πηγαίνουν ὁλόενα καὶ καλύτερα.

Ἡ χαρὰ φέρνει καὶ τὴν χαλάρωση τῆς μεγάλης αὐστηρότητας. Ἡ θειὰ Ἀγλαΐα κάνει μεγαλύτερα διαλείμματα, ὁ θεῖος Βαρνάβας ξαρώνει μόνο τὰ φρύδια του, ὅταν γίνεται καμμιὰ μικρὴ ἀταξία. Ἀπὸ τὸ Παρίσι, ποὺ ξέφυγε τὸν κίνδυνο, οἱ γονεῖς γράφουν γράμματα γεμάτα χαρά.

Γράφουν, ἢ μᾶλλον ἀφίνουν νὰ ὑπονοηθῇ ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ ξαναδοῦν γρήγορα τὰ παιδιά τους, καὶ τὰ παιδιὰ σκέπτονται μ' ὅλη τους τὴν ἀφέλεια, ὅτι τίποτα δὲν εἶναι ἁπλούστερο παρὰ νὰ ἔρθουν οἱ γονεῖς τους στὶς Καστανιὲς καὶ νὰ συμφιλιώσουν ὁριστικὰ τὸ θεῖο μὲ τὴ θειά.

Ἐντωμεταξὺ ὁ θεῖος ἀναγγέλλει ὅτι στὸ τέλος τῶν μαθημάτων, θὰ γίνουν ἐξετάσεις καὶ πὼς θὰ μοιραστοῦν καὶ βραβεῖα. Τὸ νέο αὐτὸ ἀναστατώνει ὅλο τὸν μικρόκοσμο. Γιὰ μιὰ ἑβδομάδα τὰ παιχνίδια ἐγκαταλείπονται σχεδὸν ἐντελῶς κι' ὅλοι πέφτουν μὲ τὰ μούτρα στὸ διάβασμα. Σέρνουν τὰ βιβλία τους καὶ τὰ τετράδιά τους παντοῦ, στὰ θρανία, καὶ στοὺς πάγκους ἀκόμη τοῦ κήπου.

«Ὁ ἔνοχος ἀνάμεσα στοὺς δυὸ φύλακές του». (Σελ. 583, στ. α'.)

Κι' ἐπιτέλους, φθάνουν οἱ μεγάλες ἡμέρες. Οἱ ἐξετάσεις θὰ κρατήσουν δυὸ ἡμέρες. Θὰ εἶναι γραπτὲς καὶ προφορικές, ἂν ἀγαπᾶτε, ὅπως οἱ ἀληθινές.

Τὴν ἡμέρα ποὺ γίνονται οἱ γραπτές, τέτοια ἡσυχία βασιλεύει, ὥστε θὰ μποροῦσε κανεὶς ν' ἀκούσῃ καὶ τὶς μύγες ποὺ πετοῦν. Κι' ἡ Πουλχερία ἀκόμη παύει τὴν γκρίνια της γιὰ νὰ μὴν ἐνοχλήσῃ τοὺς μικροὺς ποὺ γράφουν.

Τέλος τὰ γραφήματα τελειώνουν, τὰ παιδιὰ τὰ παραδίδουν στὸ θεῖο καὶ στὴ θειά, καὶ μένουν ἐλεύθερα ὡς τὴν ἄλλη ἡμέρα ποὺ θὰ δοθοῦν οἱ προφορικὲς ἐξετάσεις, στὶς ὁποῖες εἶναι καλε σμένος κι' ὁ παπάς!

('Ακολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η "ΛΥΧΝΙΑ ΤΟΥ ΕΔΙΣΣΩΝ,,

Ἀγαπητοί μου,

Τὸν περασμένο μῆνα, στὴν Ἀμερικὴ μὰ καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμο, γιορτάσθηκε ἡ Πεντηκονταετηρίδα τῆς «ἠλεκτρικῆς λυχνίας» τοῦ Ἤδισσων. Ὁ μεγάλος ἐφευρέτης εἶναι σήμερα ἐνενήντα χρονῶν· ὥστε στὰ σαράντα του ἐπινόησε αὐτὴ τὴ λυχνία, ποὺ στάθηκε ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ. Γιατί, ὅπως ὅλες οἱ ἐφευρέσεις, στὴν ἀρχὴ ἦταν ἀτελής: Δυὸ καρβουνάκια στὸ κέντρο τῆς λυχνίας, σὲ κάποια ἀπόσταση τὸνα ἀπὸ τἄλλο,—οἱ δυὸ πόλοι,—καὶ δυὸ ἠλεκτρόδια δυνατῆς στήλης, τὸ ἕνα θετικό, τὸ ἄλλο ἀρνητικό. Ὅταν περνοῦσε τὸ ρεῦμα, παραγόταν, ἀνάμεσα στὰ δυὸ καρβουνάκια, ἕνα φωτεινό, ζωηρότατο, θαμπωτικὸ τόξο. «Βολταϊκὸ» τὸ λέει ἡ Φυσική, γιατὶ πρῶτος ὁ Βόλτας, ὁ μεγαλος φυσικός, εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ τὸ ἰδῇ ἀνάμεσα στὰ ἠλεκτρόδια τῆς στήλης του. Αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο ἠλεκτρικὸ φῶς. Ὁ Ἤδισσων δηλαδὴ κατάφερε τότε νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἀνακάλυψη τοῦ Βόλτα καὶ νὰ κατασκευάσῃ μιὰ πρακτικὴ λυχνία, ποὺ νἀνάβῃ καὶ νὰ σβύνῃ κατὰ βούλησιν, καὶ νὰ λειτουργῇ —ἐννοεῖται,— ὅσο ἔχει ρεῦμα.

Τὴν εἶδα λοιπὸν ἐγὼ αὐτὴ τὴν πρώτη λυχνία,—αὐτὴ τὴν alma mater τοῦ σημερινοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ,— καὶ θυμοῦμαι ἀκόμα τὴν ἐντύπωση ποὺ μοῦ ἔκαμε σὰ νἄταν χτές. Ἤμουν καμμιὰ δεκαριὰ χρονῶν παιδί, στὴ Ζάκυθο. Μερικὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ μας, τὰ πιὸ ψηλά, ἔβλεπαν πρὸς τὴ θάλασσα. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἴχαν ἀγκυροβολήσει στὸ λιμάνι δυὸ-τρία ἀγγλικὰ πολεμικά. Ἐρχόνταν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ἢ πήγαιναν ἐκεῖ, γιατὶ τότε ἀκριβῶς ἦταν ἡ ἐπανάσταση τοῦ Ἀραμπῆ, ποὺ μὲ κάθε τρόπο οἱ Ἄγγλοι προσπαθοῦσαν νὰ τὴν καταπνίξουν. Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας, ἔν' ἀπὸ τὰ πλοῖα ἐκεῖνα,— ἡ ναυαρχίδα,—ἄναψε τὸ «ἠλεκτρικό» της. Γιατὶ ἕνα εἶχε μόνο, καὶ τότε ἀκόμα δὲν εἶχαν παρὰ τἀγγλικὰ καὶ τἀμερικανικὰ πολεμικά. Μοῦδωσαν τὴ μεγάλη εἴδηση κάτω, ἀνέβηκα τρεχάτος τὶς σκάλες, στάθηκα σ' ἕνα παράθυρο, κι' εἶδα κατάμεσίς, ἀνάμεσα στὰ δυὸ κατάρτια τοῦ πλοίου, ἕνα πελώριο, κατάλευκο φῶς, ποὺ θάμπωνε ὄχι μόνο τὰ μάτια, ἀλλὰ καὶ τὸ νοῦ. Ἠλεκτρικὸ φῶς, γιὰ φαντάσου! Τί ὡραία, τί θαυμαστή, τί καπληκτικὴ ἐφεύρεση!.. Δὲ χόρταινα νὰ βλέπω τὸ λαμπρό, τἄσπρο σὰν τῆς ἡμέρας φῶς, ποὺ μπροστά του ὅλα τἄλλα φαινόνταν ἀνάχτιδα καὶ κόκκινα σὰν ἑτοιμόσβυστοι λύχνοι. Καὶ δὲν ἄφησα τὸ παράθυρο, παρ' ἀφοῦ ἡ ναυαρχίδα, κρίνοντας ὅτι ἀρκετὰ ἔκαμε τὴν ἐπίδειξή της, ἔσβυσε τὸ πρωτόφαντο αὐτὸ ἠλεκτρικό.

Ἔ, ἀπὸ τότε βλέπαμε συχνά. Ὅλα τὰ πολεμικὰ πλοῖα ποὺ ἐρχόνταν στὸ λιμάνι μας, εἶχαν. Κι' ἁπλὲς λυχνίες, καὶ προβολεῖς, καὶ γυρλάντες ἀκόμα ἀπὸ λαμπιόνια γιὰ μιὰ παγηγυρικὴ φωταψία. Σὲ λίγα χρόνια, τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς, μὲ τὶς τελειοποιήσεις ποὺ ἔκανάν ὁλοένα στὴν ἐφεύρεση τοῦ Ἤδισσων κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος κι' οἱ ἄλλοι, εἶχε γίνει κοινό. Ἀπὸ τὴ θάλασσα πέρασε στὴν ξηρά. Ὕστερ' ἀπὸ τὰ πλοῖα, εἶχαν ἀρχίσει νὰ ἠλεκτροφωτίζουνται κι' οἱ εὐρωπαϊκὲς πόλεις· (οἱ ἀμερικανικές, ἐννοεῖται, πρωτύτερα·) ἐπιτέλους κι' οἱ ἑλληνικές... Σήμερα δὲν μᾶς κάνει ἐντύπωση οὔτε ὁ ἰσχυρότερος ἠλεκτρικὸς προβολέας. Γιὰ συλλογισθῆτε ὅμως, ἐδῶ καὶ πενήντα χρόνια, ὅταν ὁ κόσμος δὲν ἤξερε πιὰ ζωηρὰ φῶτα ἀπὸ τὰ στιγμιαῖα σχεδὸν χημικά,—τὰ βεγγαλικὰ καὶ τἄλλα, — νὰ βλέπῃ ἄξαφνα, ἀνάμεσα στὰ κατάρτια ἑνὸς πλοίου, ἕναν ἀληθινὸ ἥλιο!.. Κακόμοιροι ἀραπάδες!.. Λένε λοιπόν, πὼς οἱ ἐπαναστάτες τοῦ Ἀραμπῆ τὄσκαζαν πηλάλα, μόλις ἔβλεπαν, μέσ' στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, αὐτοὺς τοὺς ξαφνικοὺς ἥλιους στὴ θάλασσα. Περισσότερο τοὺς τρόμαζε τὸ ἐκθαμβωτικὸ αὐτὸ φῶς ἀπὸ τὶς κανονιὲς τῶν πολεμικῶν!

Στὴν Ἀμερική, ἡ Πεντηκονταετηρίδα τῆς «λυχνίας τοῦ Ἤδισσων» γιορτάσθηκε μὲ ἀμερικάνικη ὁλωσδιόλου μεγαλοπρέπεια καὶ πρωτοτυπία. Ἑκατομμύρια ξοδεύτηκαν γιὰ νὰ κατασκευασθοῦν τὰ χρειαζόμενα,—σιδηρόδρομοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, χτίρια, ἐργαστήρια, μηχανοστάσια κτλ.—καὶ νἀναπαρασταθῇ, σὲ μιὰ σειρὰ τελετῶν ἐπὶ τόπου, ἡ ζωὴ τοῦ Ἤδισσων στοὺς κυριώτερούς της σταθμούς, ἀπὸ τότε ποὺ δὲν ἦταν παρὰ ἕνας μικρός, φτωχὸς λοῦστρος κι' ἐφημεριδοπώλης... Σήμερα εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐφευρέτης τοῦ κόσμου κι' ὁ ἐνδοξότερος ἄνθρωπος τῆς Ἀμερικῆς. Καὶ γυρεύει... τὸ διάδοχό του. Μάλιστα! θὰ πάρῃ κοντά του ἕνα παιδί μ' ἐξυπνάδα, μὲ ἰδιοφυΐα, νὰ τὸ προπονήσῃ ὁ ἴδιος, γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ στὰ ἐργαστήριά τοῦ τὶς μεγάλες αὐτὲς ἐφευρέσεις ποὺ ἀλλάζουν τὴν ὄψη τοῦ κόσμου. Τί λέτε; πηγαίνετε νὰ δώσετε ἐξετάσεις;.. Δυστυχῶς εἶναι ἀργά. Ὁ Ἤδισσων, λένε, τὸν βρῆκε τὸ διάδοχό του: εἶν' ἕνα μικρὸ Ἀμεριανόπουλο, ποὺ ἀποκρίθηκε καλύτερ' ἀπὸ κάθε ἄλλο παιδὶ στὸ «ἐρωτηματολόγιο» ποὺ εἶχε δώσει γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ὁ ἐφευρέτης. Πολὺ ἔξυπνο παιδὶ καὶ μὲ πολλὲς μηχανικὲς γνώσεις ἀπὸ τώρα. Ἀλλὰ θἄχῃ καὶ τὴν ἰδιοφυΐα ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ ἐφεύρῃ στὸ μέλλον τὸ ἀεικίνητο, τὸ ἐλιξίριο τῆς ζωῆς, τὸ αἰώνιο φῶς; ἢ τὸ μέσο ποὺ θὰ ταξιδεύουμε στοὺς πλανήτες; Γιατὶ αὐτά, κι' ἄλλα ἀνάλογα, περιμένει τώρα ὁ κόσμος ἀπὸ τὸ διάδοχο τοῦ Ἤδισσων. Κι' ὑπάρχουν μεγάλες ἀμφιβολίες ἂν ὁ μικρὸς ποὺ πέτυχε στὶς «ἐξετάσεις», θὰ πετύχῃ τὸ ἴδιο καὶ στὸ δυσκολώτατο «πρακτικὸ στάδιό» του...

Τί τὰ θέλετε! Πουθενὰ ὁ Ἤδισσων δὲν εἶχε δώσει ἐξετάσεις γιὰ... μέλλων ἐφευρέτης; καὶ κανένα ποτὲ δὲν εἶχε νὰ τὸν προπονήσῃ στὸ μαγικό του ἐργαστήρι. Μόνος του τὰ ἔκαμε ὅλα. Γιατ' εἶχε τὸ ***δαιμόνιο***, ποὺ χωρὶς αὐτὸ εἶναι μάταιη κάθε προπόνηση, κάθε διδασκαλία, κάθε ὁδηγία. Ἔτσι, ἀντὶ γιὰ τὸ μαθητὴ ποὺ βρῆκε τώρα, καθόλου ἀπίθανο ὁ ἀληθινὸς διάδοχος τοῦ Ἤδισσων νὰ ξεφυτρώσῃ ἀπ' ἀλλοῦ...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Ἡ καταγραφὴ

Μιὰ κρύα χειμωνιάτικη μέρα. Ὅλοι μαζεύτηκαν στὴν κάμαρα νὰ ζεσταθοῦν καὶ νὰ παίξουν. Πῆραν ἀπὸ ἕνα μολύβι καὶ χαρτὶ κι' ἕνας ἄρχισε τὸ παιχνίδι, λέγοντας ἕνα γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου, Κ π. χ. Ὁ καθένας κατάγραφε τότε ὅ,τι ὑπῆρχε καὶ φαινόταν στὸ δωμάτιο — ὄχι πράγματα κρυμμένα σὲ συρτάρια ἢ ντουλάπια—ποὺ ν' ἄρχιζε ὅμως ἀπὸ Κ: κάμαρα, καναπές, καρέκλα καί... βρῆτε πιὰ σεῖς.

Ὅταν πέρασαν πέντε λεπτά, ἡ καταγραφὴ σταμάτησε ὑποχρεωτικὰ καὶ διαβάστηκαν μὲ τὴ σειρὰ τὰ διάφορα πράγματα. Μόλις ὅμως ἕνας ἀπὸ τοὺς παίκτες ποὺ ἀκούανε, ἔβλεπε ὅτι τὸ τάδε πρᾶγμα τὄγραψε κι' αὐτός, τὸ φώναζε ἀμέσως καὶ σβυνόταν ἀπὸ τὸν κατάλογο. Ἔτσι στὸ τέλος δὲν ἔμειναν. παρὰ τὰ πράγματα ποὺ γράφτηκαν ἀπὸ ἕνα μόνο παίκτη. Ἐκεῖνος λοιπὸν ποὺ εἶχε στὸ χαρτί του τὰ περισσότερα πράγματα, ποὺ κανένας ἄλλος δὲν τὰ σκέφτηκε, κέρδισε τὸ παιχνίδι.— Πῶς σᾶς φαίνεται γιὰ τὸ χειμῶνα;..

ΠΙΚΜΑΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

GIOTTO

Τὰ πρόβατά του ἔβοσκε
Σὲ ὄμορφο λιβάδι,
Καὶ ξένοιαστος ἐγύριζε
Μαζί τους κάθε βράδυ.

Φλογέρα μέσ' στὰ χέρια του
Γλυκόηχη βαστάει,
Κι' ὅλη τὴν ἁρμονία της
Τριγύρω του σκορπάει.

Τἀρνάκια του βελάζοντας
Βόσκουνε στὰ χορτάρια
Καὶ σβύνουνε τὴ δίψα τους
Μέσ' σὲ νερὰ καθάρια.

Κι' ὁ ἥλιος ὁλοστρόγγυλος
Στὴ δύση του βαδίζει,
Καὶ μιὰ λαμπρὴ φεγγοβολιὰ
Στὴν πλάση ὅλη σκορπίζει.

Καὶ φαίνουντ' ἔτσι τὰ νερὰ
Καθάρια, κρυσταλένια,
Καὶ τὰ κατάσπρα πρόβατα
Φαίνουνται βελουδένια.

Κοιτάει καὶ βλέπει ὁ βοσκὸς
Ἔτσι τὰ πρόβατά του,
Κι' ἀφίνει τὴ φλογέρα του
Εὐθὺς ἐκεῖ κοντά του.

Καὶ μία πέτρα μυτερὴ
Ἀπὸ τὴ γῆ σηκώνει,
Καὶ σὲ μιὰ πλάκα πέρα-κεῖ
Σὰν κάτι χαρακώνει.

Μὰ ὅλη αὐτὴ ἡ ὁμορφιὰ
Καὶ ἡ γλυκειὰ φλογέρα,
Σταμάτισαν περαστικὸ
Διαβάτη ἀπὸ κεῖ-πέρα.

Πλησιάζει ἐκεῖνος τὸ βοσκὸ
Ποὺ ἔβλεπε σκυμμένο,
Πρόβατο βλέπει ζωντανὸ
Στὴν πέτρα σκαλισμένο·

Καὶ ὁ διαβάτης ποὔτανε
Ζωγράφος ξακουσμένος,
Γυρίζει στὸ βοσκόπουλο
Καὶ λέει δακρυσμένος:

«Ἐσὺ δὲν εἶσαι γιὰ βοσκός.
Ἐσὺ θὰ κάμῃς κρότο
Ἂν ἔλθῃς στάργαστήρι μου».
Πῆγε... Καὶ βγῆκε ὁ Giotto!

Ἀγκάθι

ΜΙΑ ΠΥΡΚΑΓΙΑ

Κοίταζα ἀπὸ πάνω. Ζαλίστηκα καὶ τρόμαξα. Τέτοιο βάθος, τέτοια μαυρίλα δὲν εἶδα ποτέ μου. Δὲν ξέρω πῶς, τῶνα μου πόδι βρέθηκε στὸ χεῖλος τοῦ βαράθρου καὶ μὲ τὰ χέρια ζητοῦσα βοήθεια. Τὸνιωθα πὼς θὰ πέσω. Καὶ ξάφνου ἔπεσα! Σκοτάδι ἀτέλειωτο... Ἀγωνία ἀφάνταστη... Βρῆκα μιὰ ὀκάλα καὶ πολεμοῦσα νἀνέβω, μὰ τίποτα! Φλόγες δυνατές, φλόγες κῆρινες κλείνανε τὸ στόμιο καὶ δὲν μ' ἄφιναν νὰ περάσω. Τριγύριζα, φώναζα, ἀγωνιζόμουνα ὡς ποὺ ξύπνησα βουτηγμένος στὸν ἱδρῶτα... «Τρέξτε! Φωτιά! Καιγόμαστε!» Αὐτὲς οἱ φωνὲς ἀντιλαλοῦν ἀκόμα στ' αὐτιά μου.

Πετάχτηκα ἀπὸ τὸ κρεβάτι σὰν τρελὸς καὶ βρέθηκα στὸ δρόμο δίχως νὰ τὸ νοιώσω. Οἱ καμπάνες χτυποῦσαν, οἱ ἄνθρωποι μὲ τοὺς κουβάδες πηγαινοέρχουνταν, κι' ἐγώ, ὄρθιος στὴν ἀπέναντι γωνιά, γυμνός, μόνο μὲ τὸ νυχτικό μου, καρακολουθοῦσα τὸ θέαμα. Στὴν ἀρχὴ εἶδα καπνὸ πολύ, καὶ σὲ λίγο φλόγες ποὺ ξεπρόβαλλαν, τριγύριζαν τὸ σπιτάκι μας καὶ τὄλυωναν σὰν τὸ κερί... Ἀπ' τὸ ταβάνι, — ἀπὸ κεῖ εἶχε πιάσει ἡ πυρκαγιά, — ξεπετιόνταν κεραμίδια καὶ ξύλα ποὺ ἡ φωτιὰ τἄριχνε μαυρισμένα καὶ μισοκαμένα δῶ κι' ἐκεῖ. Οἱ φλόγες κατέβαιναν, ἔβγαιναν ἀπ' τὰ παράθυρα κι' ἄφηναν ὁλάκερες τρύπες... Ὕστερα ἡ πόρτα τοῦ μπαλκονιοῦ ἔγειρε στὰ κάγγελα ἀργὰ καὶ μελαγχολικά, ὅπως ἕνα ἄρρωστο παιδὶ γέρνει στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του. Γεμάτη φλόγες, κάτκε ἐκεῖ μονόχη ὡς τὸ τέλος...

Τώρα τὸ σπίτι εἶχε πλημμυρίσει ἀπὸ ἕνα φῶς θαμπωτικό. Τὸ θέαμα ἦταν μεγαλειῶδες στὴν τραγικότητά του. Ὅλα τὰ γύρω σπίτια φεγγοβολοῦσαν κατακόκκινα μέσ' στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, κι' εἶχαν πάρει κάτι τὸ παράξενο, τὸ ξωτικό. Στὰ τζάμια ἑνὸς γαλατάδικου ἀντιφέγγιζαν διάφορα σχήματα πύρινα, λὲς καὶ καιγότανε ἕνα τεράστιο πυροτέχνημα!.. Κι' ἐγὼ καθόμουν ἐκεῖ, ξεχασμένος. Εἶχα χάσει τὴ συναίσθηση τῆς πραγματικότητας. Δὲν ἔνιωθα κανένα πόνο ποὺ τὸ σπίτι μας θἄπεφτε σὲ λίγο σ' ἐρείπια, κανένα κρύο ποὔμουτα γυμνός. Κοίταζα ἀδιάφορος, σὰν ἀπολιθωμένος. Ὁ κόσμος ποὺ πηγαινοέρχουνταν ἀνήσυχος καὶ σαστισμένος, τὰ τζάμια τῆς βιτρίνας ποὺ ἀντιφέγγιζαν, οἱ ξωτικὲς λάμψεις τῆς φωτιᾶς ποὺ ψηλώνανε τώρα ὡς τὰ οὐράνια, ὅλα αὐτὰ μοῦ τἄραζαν τὴν παιδική μου φαντασία καὶ μ' ἔκαναν νὰ τὰ βλέπω σὰν παραμύθι, σὰ μιὰ συνέχεια τοῦ ὀνείρου μου. «Ἔλα, καὶ θὰ τρελλαθῇ ἡ μαμμά σου ἀπ' τὸ φόβο της!» Ἡ φωνὴ αὐτῆς τῆς ὑπηρέτριάς μας κι' ἕνα δυνατὸ τράβηγμα ἀπ' τὸ χέρι μ' ἔκαναν νὰ συνέλθω. Σὰν ἀστραπὴ μ' ἔφερε κοντὰ στὴ μητέρα καὶ στοὺς δικούς μου, ποὺ νόμιζαν πὼς μ' εἶχαν χάσει.

Ὅλ' αὐτὰ θυμᾶμαι ἀπὸ τὴν τραγικὴ νύχτα, κι' ὕστερα τίποτα ἄλλο. Τὰ περισσότερα σβύστηκαν ἀπ' τὴ μνήμη μου καὶ μόνο αὐτὴ ἡ νύχτα, ἡ νύχτα τῆς καταστροφῆς, εἶναι βαθιὰ χαραγμένη στὸ μυαλό μου. Ἤταν ἡ κυριώτερη αἰτία ποὺ μᾶς ἔκαμε νὰ φύγουμε. Δὲν μποροῦσαμε νὰ βλέπουμε σὲ συντρίμια τὸ σπίτι ποὺ μᾶς εἶδε νὰ γεννιόμαστε Ὤ, ἂς μὴν πῇ κανεὶς πὼς τὰ σπίτια δὲν ἔχουν ψυχή!..

Σὰν γύρισα στὴν πατρίδα, ὕστερα ἀπὸ χρόνια, μεγάλος πιά, πέρασα ἀπ' τὴ γειτονιὰ τοῦ πρώτου μου σπιτιοῦ, τοῦ πατρικοῦ. Δίσταζα νὰ γυρίσω τὴ γωνιά, μὰ πέρνοντας τὴν ἀπόφαση, ἀντίκρυσα ἕνα ὁλόασπρο κατακαίνουργο κτίριο, ποὺ κάτω εἶχε τὴν ἐπιγραφὴ«Ζαχαροπλαστεῖον» κτλ. Δὲν ξέρω τί μ' ἔσπρωξε νὰ μπῶ μέσα. Δὲν ἔκανα καλά. Ὅλες οἱ θύμησες μοῦ πλημμύρισαν τὸ μυαλὸ καὶ δὲ μ' ἄφιναν ἡσυχία. Τίποτα πιὰ ἀπ' τὴ γλυκειά, τὴ συμπαθητικιὰ ὄψη τοῦ παλιοῦ σπιτιοῦ. Ὅλα ξένα, ἄψυχα, νεκρά... Κι' ὅμως ἐδῶ ἦταν ἄλλοτε ἡ ζεστὴ κάμαρα τοῦ παπποῦ κι' ἡ ἀγαπημένη γωνιὰ τῆς γιαγιᾶς μου. Σ' αὐτὸ τὸν τοῖχο ποῦν' οἱ βιτρίνες μὲ τὰ ὄμορφα γλυκά, ὦ ναί. ἤτανε τὸ τζάκι ποὺ μαζευόμαστε καὶ μᾶς ἔλεγε τὰ παραμύθια... Κι' ἀπάνω οἱ ἄλλες, τῆς μητέρας, τοῦ πατέρα, τῶν ἀδελφῶν. Νὰ κι' ἡ θέση τῆς δικιᾶς μου κάμαρας, τῆς κάμαρας ποὺ μ' εἶδε νὰ μελετῶ τὰ πρῶτα γράμματα καὶ ποὺ τὴ γέμιζα μὲ τὸν ἀντίλαλο τοῦ ἄλφα βήτα...

Καϊμένο σπιτάκι μας!.. Δὲν ἔκανα καλὰ νὰ μπῶ!

Ἄφισα μισὸ τὸ γλυκὸ ποὺ μοῦφεραν, καὶ βγῆκα ἔξω νἀναπνεύσω στὸν ἀέρα... Μὰ γιατὶ μὲ κοίταζαν ἔτσι οἱ διαβάτες;..

Τράβηξα τὸ μαντήλι καὶ σκούπισα δυὸ σταγόνες ποὺ κρέμονταν στὰ βλέφαρά μου...

Φιλόσοφη

ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ

Ἰουνίου 7, σήμερα θὰ γρόψουμε καὶ τὸν τελευταῖο διαγωνισμό. Ἡ ὥρα εἶναι δώδεκα καὶ δέκα. Γράφω τὴν τελευταία λέξη, ξαναδιαβάζω τὸ χαρτί μου, τὸ παραδίδω καὶ βγαίνω ἔξω.

Πάει πιά, τελείωσε κι' ἡ Β' Γυμνασίου· ποτὲ πιὰ δὲ θὰ ξαναλέγουμαι μαθήτρια δευτέρας Γυμνασίου, ποτὲ δὲ θὰ ξαναπιάσω τὰ ἴδια βιβλία στὰ χέρια μου.

Ἐκεῖ ποὺ τὰ σκέπτουμαι αὐτά, νὰ μιὰ-μιὰ ἔρχουνται κι' οἱ ἄλλες.

— Πῶς γράψατε, κορίτσια;

— Καλά... πολὺ ὡραῖα... ἀ, μὰ ἦταν πολὺ εὔκολα!

Καθόμαστε ὅλες μαζὶ γιὰ νὰ κουβεντιάσουμε λιγάκι· εἶναι, βλέπετε, ἡ τελευταία φορὰ ποὺ εἶναι ὅλη ἡ δευτέρα Γυμνασίου μαζί. Τοῦ χρόνου οἱ περισσότερες θὰ λείπουν.

Εἴπαμε πολλά, θυμηθήκαμε ἄλλα τόσα, καὶ τέλος δόθηκαν οἱ διευθύνσεις καὶ χωριστήκαμε ὅλες βαθιὰ συγκινημένες. Καμπόσες ἔμειναν σχολειό, περιμένοντας μ' ἀνυπομονησία νἄρθουν οἱ δικοί τους νἀ-τὶς πάρουν. Δὲ θ' ἀργήσουν βέβαια κι' αὐτὲς νὰ φύγουν, κι' ἔπειτα θὰ σκορπιστῆ σ' ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἡ δευτέρα Γυμνασίου, ποὺ μόλις γέμιζε μιὰ μικρούλα αἴθουσα.

Ἔτσι τελειώνει κι' αὐτὸς ὁ χρόνος, γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίσῃ πιὰ παρὰ μόνο στὴ φαντασία μας, καὶ γιὰ νὰ μᾶς φέρῃ ἕνα χρόνο πιὸ κοντὰ στὸ τέλος τῆς μικρῆς, μὰ τρισευτυχισμένης μαθητικῆς μας ζωούλας.

Ἀταλάντη

ΣΑΝ ΚΑΠΟΙΕΣ ΨΥΧΕΣ

Κάθουμαι σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ κήπου, λίγο πιὸ πέρα ἀπ' τὴν κρεββατίνα μὲ τὰ ρὸζ τριαντάφυλλα.

Μέσ' στὴν ἡσυχία, νιώθω πιὸ ὄμορφα τὸ λυκόφως ποὺ πέφτει.

Γύρω τὰ βουνὰ εἶναι ἀχνορόδινα, σὲ λίγο θὰ τὰ πνίξουν οἱ ἴσκοι. Τάστέρι' ἀρχίζουν νἀνατέλλουν. Νά, πρῶτος ὁ ἀποσπερίτης... νὰ κι' ἄλλα πολλά.

Καὶ συλλογίζουμαι:

Μικρὰ ἀστεράκια, ποὺ λάμπετε στὸ στερέωμα, ποτὲ δὲν θὰ μάθετε τί μποροῦν νὰ νοιώθουν οἱ ἄνθρωποι κοιτάζοντάς σας.

Πόσο μοιάζετε μὲ μερικὲς ψυχὲς ποὺ ζοῦνε μιὰ δική τους μακρινὴ ζωή, καὶ ποτὲ δὲν ἔσκυψαν νὰ μάθουν τί νοιώθουν κάποιοι ἄνθρωποι γι' αὐτές.

Καὶ τρεμοσβύνετε, μικρὰ ἀστεράκια, σὰν κάποιες πάλι ψυχὲς ποὺ ὅλο σβύνονται κι' ὅλο παλεύουν, κι' εἶναι σὰ νὰ ζητᾶνε πάλι βοήθεια.

Δώρα Ἄνθη

ΕΛΠΙΔΑ

Καθένας ἔχει μιὰν ἐλπίδα
ποὺ τὴ ζωὴ του τὴ γλυκαίνει.
Ἄλλος γυρεύει τὴ χλαμύδα,
Ἄλλος λατρεύει τὴν Πατρίδα.
Καθένας ἔχει μιὰν ἐλπίδα,
Γιὰ μένα μόνο ἐλπίδα μένει:
Ὤ, ἀπὸ τότε ποὺ τὸ εἶδα,
τ' ἀεροπλάνο μὲ τρελλαίνει!

Ἀεροπόρος

ΤΡΟΠΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΣ

Ἕνας Σουλτάνος ὀνειρεύτηκε κάποτε ὅτι ὅλα του τὰ δόντια ἔπεσαν. Τρόμαξε μ' αὐτὸ τὄνειρο καὶ κάλεσε τὸν ὀνειροκρίτη νὰ τοῦ τὸ ἐξηγήσει.

— Ὁ Ἄλλαχ νὰ σὲ γλυτώσει ἀπὸ τὸ κακό! εἶπε ἐκεῖνος. Θὰ ἰδεῖς ὅλους τοὺς συγγενεῖς σου νὰ πεθάνουν πρὶν ἀπὸ σένα!

Αὐτὸ δὲν ἄρεσε στὸ Σουλτάνο καὶ διέταξε νἀποκεφαλίσουν τὸν ὀνειροκρίτη. Φώναξε ὕστερα ἄλλον νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ καὶ πάλι τὄνειρό του.

— Εἶσ' εὐτυχής, Μεγαλειότατε, εἶπ' ἐκεῖνος, γιατὶ θὰ ζήσῃς περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς συγγενεῖς σου.

Τὸ ἴδιο πρᾶγμα δὲν ἦταν; Μὰ ὁ Σουλτάνος εὐχαριστήθηκε τόσο πολὺ μ' αὐτὴ τὴν ἀπάντηση, ὥστε διέταξε νὰ δώσουν στὸν ὀνειροκρίτη ἄφθονα καὶ πλούσια δῶρα.

('Από τὸ Γερμανικό)

Γεώργιος Ἀβέρωφ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Δάσκαλος.— Ἀνδρέα, ποιὸ εἶναι τὸ ὑπερθετικὸ τοῦ ἀσθενής;

Ὁ Ἀνδρέας.—Πεθαμένος!

***

— Νίνα, ἔβαλες νερὸ φρέσκο στὰ χρυσόψαρα τῆς γυάλας;

Καὶ ἡ Νίνα μὲ ἀφέλεια:

— Μὰ δὲν ἤπιανε ἀκόμα τὸ παλιό.

Κούκλα τοῦ Χαλανδρίου

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΕΝΤΑΘΛΟΥ 1928-29

— Συνέχεια από το προηγούμενο και τέλος —

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Δ' ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

Λευκαί Λέξεις

Από μιά μεγάλη λυρική συλλογή που είχε βγεί εκείνες τις ημέρες,—Μοσχονάς λέγεται ο ποιητής, — κι' από ένα θαυμάσιο ποίημα με τον τίτλο «Η Γιαγιά», είχα δώσει αυτό το απόσπασμα :

Διακόσια και τρακόσια, χίλια χρόνια
Θαρροδσα πώς θά ζήσης, σάν πλατάνι
Και σάν ελιά. πού δίχως φύλλα, κλώνια,
Θέλει και δύνεται μιάν άνοιξη νά κάνη.

Χιλιόχρονη σάν τό νερό, σάν τάστρα,
Σάν τό γιαλό και σάν τό περιγιάλι,
Σάν τά δσονά, σάν τά δρη, σάν τά κάστρα,
Κι' ἐρράγισες σά γυάλινο ἀνθογυάλι.

Ω ! νά σε μέ τή ράκα σου στό τζάκι
Ἔξω χειμώνας, παγωνιά, χιονίζει.
Χίλια ἐγγονάκια γύρο σου κι' ἀρχίζει
Τό παραμύθι : πλάκωσαν οἱ δράκοι !

Κι' ἄλλα ζαρώνουν κάτω ἀπ' τήν ποδιέ σου
Κι' ἄλλα κρεμιοῦνται στό λαιμό σταφύλια
Μπαμπούλας κι' ὁ δορυφός κι' ὁλ' ἡ γενιάσου
Στά μάτια σέ κοιτάζει καί στά χείλια.

Έλειπαν δμως οί δκτώ λέξεις, που είναι τυπωμένες εδώ με πιό χοντρά στοιχεία, κι' έπρεπε νά μαντευθοῦν... Ε, δέν ήταν πολύ εύκολο ! Εκείνο τό *ἐρράγισες* μάλιστα, κι' εκείνο τό *δίχως* έλάχιστοι κατάφεραν νά τά βρόν. Οί άλλοι, που είπαν χίλια-δυό, τώρα βέβαια βλέπουν πώς αυτές ήταν οί μόνες λέξεις πού ταιριαζαν. Γιατί πραγματικώς δίχως φύλλα και δίχως κλώνια ή ελιά ή αιωνόβια, το κουφάρι ενός κορμοῦ, θέλει και δύνεται νά κάνη μιάν άνοιξη, πετώντας ένα πλήθος νέους βλαστούς. Και τί άλλο μπορεί νά πάθη ἐν' ἀνθογυάλι παρά νά σπάση ἡ νά ραγίση ; . .

Στόν κατωτέρω πίνακα, προηγοῦνται ἐκεῖνοι πού βρῆκαν σωστά τίς περισσότερες λέξεις. Ἀπό ἐκείνους πού ἔχουν τόν ἴδιο ἀριθμό, προηγοῦνται ὅσοι βρῆκαν τίς δυσκολώτερες· κι' ἀπ' ὅσους πάλι βρῆκαν τίς ἴδιες, προηγοῦνται ἐκεῖνοι πού τίς βρῆκαν *μέ τήν πρώτη*, δηλαδή χωρίς ν' ἀραδιάσουν, κι' ἕνα σωρό ἄλλες, τάχα ταιριαστές . . . γιά νά διαλέξω.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Μίμης Πρώϊμος [15Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Κόρη τῶν Ἀθηνῶν [14Ε]. — Λάχεσις [14Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Μεγάλη Ἑλλάς [13Ε]. — Κυρά-Κυραλίνα [13Ε].—Ἰσπανιόλα [12Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [10Ε] εἰς ἕκαστον: Λιλάντα, Μικρομέγαλη, Ἀνθισμένη Μυγδαλιά, Μαγεμένη Φλογέρα, Μιράντα, Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης, Βαλέντσια, Νάρκισσος, Δικηγορίνα, Ἐθνική Πίστις.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [8Ε] εἰς ἕκαστον: Ἀττική Αὐγή, Πολύφημος, Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, Μοιραῖο Ἀκρογιάλι, Σγουρόμαλλη, Ἀβαντίς, Ἄγγελος Νίκης, Δούλη Δωδεκάνησος, Ἀγνωστη, Φώτης Σκοτάδης.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ [15Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Μέλισσα [14Ε].—Αἰγυπτιοπούλα [14Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Πόνθεια Ἀβραδάτου [13Ε]. — Ρασπουτίν [13Ε]. — Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ [13Ε].

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [10Ε] εἰς ἕκαστον : Ζακυθινό Μενεξεδάκι, Δούκισσα ντὲ Σεβρές, Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλάς, Τσούχτρα, Περιπλοκάς, Ἐρείκη, Κυπριώτικη Δορκάς, Ἀβροπούπουλη, Γασκῶνος.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [8Ε] εἰς ἕκαστον : Κύκνειον Ἄσμα, Καλαμιά, Μελαχροινὴ Κυπριοπούλα, Κουτρονίβι, Ἀνδαλουσία, Μελαχροινὴ τοῦ Σκέττιν, Ἀκούρδιστο Ρολόϊ, Ἀλεξανδρινὸ Διαπλασόπουλο, Τζῶν Μανιατόπουλος.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [6Ε] εἰς ἕκαστον : Νίκος Τσακουμάγκου, Ἡρωϊκὸν Λάβαρον.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Ε' ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

Κρυπτογραφικόν

Είχα δώσει κρυπτογραφικῶς τήν ἀκόλουθη φράση :

Ἡ Διάπλασις τῶν Παίδων, ἑορτάζουσα φέτος τήν Πεντηκονταετηρίδα της, ἐγκαινιάζει τό Πένταθλον. Δόξα εἰς τούς Νικητάς !

Γιά νά κάμω τό αλφάβητό μου, πῆρα τούς ἀραβικούς ἀριθμούς 1 ἕως 0, κι' ἔπειτα τούς ἀρχαίους ἑλληνικούς α' ἕως ι', ἐξακολούθησα κατά δεκάδες, κ', λ', μ', ν', κι' ἔτσι εἶχα 24 σημεῖα, τά ὁποῖα μαίρασα στά 24 γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, παίρνοντας ἕν' ἀπό τό τέλος κι' ἕν' ἀπό τήν ἀρχή *ἐναλλάξ*, (ω, α, ψ, β, χ, γ καί καθεξῆς.) Ἑπομένως :

$A = 2, B = 4, \Gamma = 6, \Delta = 8,$
$E = 0, Z = \beta', H = \delta', \Theta = \varsigma',$
$I' = \eta', K = \iota', \Lambda = 1', M = \nu',$
$N = \mu', \Xi = \kappa', O = \vartheta'. \Pi = \zeta',$
$P = \varepsilon', \Sigma = \gamma', T = \alpha', Y = 9,$
$\Phi = 7, X = \delta', \Psi = 3, \Omega = 1.$

Ἐκτός ἀπό τήν ἀνάγνωση τοῦ Κρυπτογραφήματος, ἐζήτησα καί τό Ἀλφάβητο ὁλόκληρο,— γιατί μερικά γράμματα δέν ὑπάρχουν στή φράση πού ἔδωσα, Β, Χ, Ψ, —καί τόν τρόπο τῆς κατασκευῆς του. Ὅλοι διάβασαν τό Κρυπτογράφημα. Οἱ περισσότεροι ἔδωσαν ἀπάνω-κάτω καί τό Ἀλφάβητο. Λίγοι ὅμως μπόρεσαν νά ὁρίσουν μέ τί τρόπο τό ἔκαμα καί νά τό γράψουν ὁλόκληρο. Ἐκεῖνο τό Τ' (τό 6 τῶν ἀρχαίων) τούς μπέρδευε, γιατί δέν τό ἤξεραν ἡ τό ξεχνοῦσαν. Καί ἰδού :

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Ἀττική Αὐγή [12Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Κόρη τῶν Ἀθηνῶν [11Ε]. Νάρκισσος [11Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Σγουρόμαλλη [10Ε]. — Ἀφροδίτη τῆς Μήλου [10Ε]. — Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης [10Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [9Ε] εἰς ἕκαστον : Μεγάλη Ἑλλάς, Λιλάντα, Ἀνθισμένη Μυγδαλιά, Δούλη Δωδεκάνησος, Μαγεμένη Φλογέρα, Ἄγγελος Νίκης, Ἱσπανιόλα.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [8Ε] εἰς ἕκαστον : Βαλέντσια, Κυρά-Κυραλίνα, Μίμης Πρώϊμος, Φῶτος Σκοτάδης, Ἐθνική Πίστις.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [7Ε] εἰς ἕκαστον : Δικηγορίνα, Μιράντα, Μικρομέγαλη, Μοιραῖο Ἀκρογιάλι, Πολύφημος, Λάχεσις, Ἀβαντίς, Ἄγνωστη.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Κουτρονίβι [12Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Τσούχτρα [11Ε]. — Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλάς [11Ε].

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ : Περιπλοκάς [10Ε].— Μελαχροινὴ τοῦ Σκέττιν [10Ε].— Ἀβροπούπουλη [10Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [9Ε] εἰς ἕκαστον : Ἀκούρδιστο Ρολόϊ, Ζακυθινὸ Μενεξεδάκι, Γασκῶνος, Ἀλεξανδρινὸ Διαπλασόπουλο, Αἰγυπτιοπούλα, Πόνθεια Ἀβραδάτου, Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [8Ε] εἰς ἕκαστον : Νίκος Τσακουμάγκου, Ρασπουτίν, Ἐρείκη, Τζῶν Π. Μανιατόπουλος, Δούκισσα ντὲ Σεβρές, Μέλισσα, Ἡρωϊκὸν Λάβαρον.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπό [7Ε] εἰς ἕκαστον : Κύκνειον Ἄσμα, Ἀνδαλουσία, Καλαμιά, Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ, Κυπριώτικη Δορκάς, Μελαχροινὴ Κυπριοπούλα.

Αὐτά εἶναι τά μερικά ἀποτελέσματα τοῦ Πεντάθλου. Τώρα, γιά νά βρῶ μέ κάθε ἀκρίβεια τά γενικά, ἔδωσα πρῶτα ἀριθμητική ἀξία στά διάφορα Βραβεῖα καί τούς Ἐπαίνους, ὡς ἑξῆς :

Πρῶτον Βραβεῖον=ἄριστα, 6. —Δεύτερον Βραβεῖον= λίαν καλῶς, 5.—Τρίτον Βραβεῖον = καλῶς, 4.— Α' Ἔπαινος = σχεδόν καλῶς, 3.—Β' Ἔπαινος=μετρίως, 2.—Γ' Ἔπαινος=μετριώτατα, 1.

Τό ἄθροισμα αὐτῶν τῶν βαθμῶν ὁρίζει τή θέση τοῦ καθενός. Ἑπομένως τό ρεκόρ θά ἦταν (Α' Βραβεῖο καί στά πέντε Ἀγωνίσματα, 6 × 5 =) 30. Ἡ δέ μικρότερη ἐπίδοση πέντε Γ' Ἔπαινοι = 5.

Προηγοῦνται λοιπόν ὅσοι ἔχουν τούς μεγαλύτερους ἀριθμούς καί, ἀπό δύο ἤ περισσότερους πού ἔχουν τούς ἴδιους, ἐκεῖνοι πού ἐπέτυχαν περισσότερο στά *δυσκολώτερα* Ἀγωνίσματα, κι' ἄν ἔχουν καί τούς ἴδιους βαθμούς στά ἴδια, ἐκεῖνοι πού προηγοῦνται καί στά *μερικά*. (Δηλαδή, ὁ δεύτερος τοῦ Γ' Βραβείου εἶναι ἀνώτερος ἀπό τόν τρίτο τοῦ ἴδιου· ὁ πρῶτος τοῦ Α' Ἐπαίνου ἀνώτερος ἀπό τόν δεύτερο, καί καθεξῆς. Ὅσο γιά τή σειρά τῶν Ἀγωνισμάτων κατά τή δυσκολία τους, τήν ἔχω ὁρίσει ἔτσι : Ποίημα (τό δυσκολώτερο), Σύνθεσις Ἀσκήσεων, Λευκαί Λέξεις, Κρυπτογραφικό, Λύσεις. Σύμφωνα μ' αὐτά, στή Μεγάλη Τάξη, ἀνακηρύσσεται Νικήτρια ἡ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΑΣ

πού πῆρε τρία Α' Βραβεῖα (καί τά δύο στά δυσκολώτερα Ἀγωνίσματα), ἕνα Γ' Βραβεῖο κι' ἕναν α' Ἔπαινο, ὥστε ἔχει 6 + 6 + 6 + 4 + 3 = 25.

Οἱ ἄλλοι, σ' αὐτή τήν Τάξη, ἔρχονται μέ τήν ἀκόλουθη σειρά: *Κόρη τῶν Ἀθηνῶν 22, Ἱσπανιόλα 21, Μίμης Πρώϊμος 20, Ἀττική Αὐγή 20, Κυρά-Κυραλίνα 19,* — Σγουρόμαλλη, Νάρκισσος, Λάχεσις, Λιλάντα, Μαγεμένη Φλογέρα, Ἀκαδημαϊκὸς Πολίτης, Βαλέντσια, Δούλη Δωδεκάνησος, Ἀνθισμένη Μυγδαλιά, Μιράντα, Ἀφροδίτη τῆς Μήλου, Φῶτης Σκοτάδης, Ἀβαντίς, Ἄγγελος Νίκης, Ἐθνική Πίστις, Δικηγορίνα, Μοιραῖο Ἀκρογιάλι, Ἄγνωστη, Μικρομέγαλη, Πολύφημος.

Στή Μικρή Τάξη, ἀνακηρύσσεται Νικήτρια ἡ

ΠΑΝΘΕΙΑ ΑΒΡΑΔΑΤΟΥ

με δύο Α' Βραβεῖα στά δυσκολώτερα Ἀγωνίσματα, μέ δύο Γ' καί μ' ἕνα α' Ἔπαινο, (6+6+4 +4+3=) 23.

Οἱ ἄλλοι κατά σειρά :

Μέλισσα 22, Κουτρονίβι 21, Τσούχτρα 21, Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ 18, Ρασπουτίν 17, — Ἀνεμώνη τοῦ Βουνοῦ, Αἰγυπτιοπούλα, Ἀναγεννηθεῖσα Ἑλλάς, Ζακυθινὸ Μενεξεδάκι, Ἀβροπούπουλη, Περιπλοκάς, Μελαχροινὴ τοῦ Σκέττιν, Ἐρείκη, Γασκῶνος, Δούκισσα ντὲ Σεβρές, Ἀκούρδιστο Ρολόϊ, Ἀλεξανδρινὸ Διαπλασόπουλο, Τζῶν Π. Μανιατόπουλος, Μελαχροινὴ Κυπριοπούλα, Κυπριώτικη Δορκάς, Ἀνδαλουσία, Κύκνειον Ἄσμα, Ἡρωϊκὸν Λάβαρον, Νίκος Τσακουμάγκου, Καλαμιά.

Οἱ βραβευθέντες στά διάφορα Ἀγωνίσματα δικαιοῦνται νά ζητήσουν τίς ἀμοιβές των σύμφωνα μέ τούς ὅρους τῶν συνήθων Μεγάλων καί Μικρῶν Διαγωνισμῶν ('Οδηγοῦ Κεφ. ς', Βραβεῖα), κι' ὅσοι πῆραν Α' Βραβεῖο μποροῦν νά στείλουν τή φωτογραφία τους γιά νά δημοσιευθῆ.

Ἀπό δικαίωμα συμμετοχῆς στό Πένταθλο (52 ἀγωνισταί, 5 δρ. καθένας), μαζεύθηκαν 260 δραχμές. Μ' αὐτά τά χρήματα θάγοραστοῦν δύο καλλιτεχνικά ἀντικείμενα, ἤ δύο βιβλία ἴσης ἀξίας, κατάλληλα, καί θά σταλοῦν στή *Μεγάλη Ἑλλάδα* καί στήν *Πάνθεια Ἀβραδάτου*. Οἱ εἰκόνες τους θά δημοσιευθοῦν φωτό, ἄν, ἐννοεῖται, μοῦ στείλουν φωτογραφίες συνήθους μεγέθους, καί μόνο μπούστους, γιά νά ταιριάζουν. (Ὡς πρός αὐτό, μποροῦν νά συνεννοηθοῦν οἱ δυό τους.)

Τό Πένταθλο τῆς διετίας 1930 -31 θά προκηρυχθῆ πάλι τόν Ἰούλιο τοῦ 1930 καί τ' Ἀποτελέσματά του θά βγοῦν κατά τά τέλη τοῦ 1931.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΔΑΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδός Εὐριπίδου τήν 5 Νοεμβρίου 1929.

ΤΑ ΝΕΑ τοῦ 1930 θά σᾶς τά πῶ στό ἐρχόμενο. Καί θά μείνετε πολύ-πολύ εὐχαριστημένοι ἀπό τά μυθιστορήματα τοῦ διαλέξαν γιά νά σᾶς δώσω, ἀνώτερα κι' ἀπό τά φετεινά κι' ἴσως ἀπ' ὅλα ὅσα δημοσίευσα ὡς τώρα. Εἶναι τέσσερα, πέντε... κι' ἴσως θά χρειασθοῦν κι' ἄλλα, γιά νά γεμίσῃ ὁ μεγάλος τόμος τοῦ 1930, ἀπό 52 πάλι δωδεκασέλιδα φυλλάδια σάν τόν φετεινό.

Συγχαίρω τή *Μεγάλη Ἑλλάδα* καί τήν *Πάνθεια Ἀβραδάτου*, τίς Νικήτριες τοῦ Πενταθλου. Ἡ πρώτη, στή Μεγάλη Τάξη, εἶναι παλιά Διαπλασοπούλα, γνωστότατη γιά τίς ἐπιδόσεις της σ'ὅλους τούς Διαγωνισμούς, μέ μάθηση, μ' εὐφυΐα καί μέ πεῖρα μοναδική. Δέν μποροῦσε λοιπόν παρά νά νικήσῃ καί στό Πένταθλο. Ἡ δεύτερη, στή Μικρή Τάξη, εἶναι νέα, καί στήν ἡλικία καί στή διαπλασιακή της δράση, ἀφοῦ πέρασ μόλις πρωτοπαρουσιάστηκε. Ἀλλά ἔχει ἐξαιρετική ἱκανότητα, κι' αὐτή τῆς ἔδωσε τή νίκη.—Ὅσο γιά τούς ἄλλους, εἴτε λίγο, εἴτε πολύ τούς ἔλειψε γιά νά νικήσουν, δέν πρέπει νά ἀπογοητευθοῦν. Τό Πένταθλο θά ξαναγίνῃ. Καί μποροῦν, μέ κάθε ἐλπίδα, νά ξαναδοκιμάσουν τίς δυνάμεις τους,—ποῦ μετά δυό χρόνια θάναι κι' ἀνώτερες,—καί τήν τύχη τους. Γιατί τό εἴπαμε καί τό ξαναλέμε : ἔχει νά κάνῃ κι' ἡ τύχη. Ἄν, π. χ. δέν λάβαιναν μέρος στό Πένταθλο τοῦτο ἡ *Μεγάλη Ἑλλάς* κι' ἡ *Πάνθεια Ἀβραδάτου*, δέν θάταν νικήτριες ἡ *Κόρη τῶν Ἀθηνῶν* κι' ἡ *Μέλισσα* ;

Ἀνώνυμη, ποῦ ἔστειλες διά τοῦ γραφείου μου στόν κ. Ε. ἕνα γράμμα μ' ἕνα μεγάλο χειρόγραφο κτλ. Τά ἔλαβε καί σοῦ ἀπαντῶ εὐχαρίστως : Εἶναι ὡραία ἡ ἰδέα ποῦ τοῦ δίνεις καί θά ἤθελε πολύ νά τήν πραγματοποιήσῃ. Ἀλλά πρέπει νάρθῃς νά τόν ἰδῆς, νά τοῦ δώσῃς ἀκόμα μερικές πληροφορίες κ' ἐξηγήσεις. Κι' αὐτά, ἐννοεῖς, δέν μπορεῖ νά γίνουν μέ ἀλληλογραφία· οὔτ' ἔχει καιρό νά σοῦ γράψῃ, γιά νά σέ φωτῇ σέ κάθε ἀπορία ποῦ θά τοῦ παρουσιάζεται.

Εὐχαριστοῦ πολύ, *Πεζανέ*, γιά τήν ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς σου, μιά ἀπό τίς πρῶτες-πρῶτες. Ἡ ἰσχύς τοῦ ψευδωνύμου σου λήγει τήν 30 Νοεμβρίου, ὥστε τότε πρέπει νά στεῖλῃς 10 δραχμές νά τό ἀνανεώσῃς γιά τό 1930 ἤ νά πάρῃς ἄλλο. Ναί, κι' ὁ ἀδελφός σου ἔχει τό δικαίωμα νά πάρῃ ψευδώνυμο καί νά λαβαίνῃ μέρος σέ ὅλα. Πές του ὅτι τόν περμένω μετά χαρᾶς.

Ἀμαρύλλις, ἔχω μπροστά μου ἕνα παλιό σου γράμμα ποῦ ἄργησε νά φτάσῃ. . . Καί πρῶτα-πρῶτα σέ συγχαίρω γιά τό ἄριστα στίς δυσκολώτατες αὐτές ἐξετάσεις τοῦ certificat. Ὡραῖα κι' ὅσα γράφεις γιά τά φετεινά μου μυθιστορήματα. Ὄχι, κι' ἐγώ δέν εἶμαι τῆς ἰδέας νάλλάξῃς τό ψευδώνυμο αὐτό ποῦ τό χεις τρία χρόνια κι' εἶναι πιά σάν τό ἀληθινό σου ὄνομα. Μοῦ ἔγραψαν κι' ἄλλοι γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ *Πόνου Δάκρυ* στό ρόλο τοῦ Παναγῆ Βιολάντη, καί τόν συγχάρηκα. Συγχαρητήρια τώρα στήν ἀδελφή σου, ποῦ μπόρεσε νά πρωταγωνιστήσῃ σ' ἕνα τόσο δύσκολο ἔργο, σάν τήν «Ἀγνωστη» τοῦ Bisson.

Σ' εὐχαριστῶ ποῦ δέν μέ ξέχασες, *Βίλλυ Ντόβ*, μ' ὅλα τά κωνήγια, τίς ἐκδρομές καί τά μπάνια τῆς ἐξοχῆς. Ναί, ὁ χῶρος τῆς Ἀλληλογραφίας μου ἔπρεπε νά μεγαλώσῃ, γιατί τώρα μοῦ γράφουν πολλοί. Ἀλλ' αὐτό, κάθώς παρατήρησες, εἶναι πρός τό καλό ὅλων, γιατί ὅλους τούς διδάσκει ἡ Ἀλληλογραφία. Μιά ἀπορία, ἔξαφνα, ποῦ ἔχει ἕνας, εἶναι συχνά κι' ἀπορία ἄλλων πολλῶν. Ἔπειτα, εἶναι μιά ἰδιαίτερη εὐχαρίστησῃ νά διαβάζῃ κανείς τήν Ἀλληλογραφία. Πολλοί τήν βρίσκουν πιό διασκεδαστική ἀπό κάθε τί ἄλλο ποῦ δημοσιεύθ !

Τό *Πετροχελίδονο*, ποῦ μόλις τρεῖς μῆνες μέ γνωρίζει, μοῦ γράφει : «Μέ πόση χαρά καί συγκίνησῃ γεμίζει ἡ μικροῦλα μου καρδιά, σάν σέ πιάνω στά χέρια μου κι' ἀνοίγω τίς σελίδες σου νά σέ διαβάσω ! . . Ὅπως εἶπε κι' ὁ *Παραμυθένιος*, μαζί σου ξαναπόχτησα τήν παιδική μου χαρά, ξαναγίνα πάλι χαρούμενο παιδί. Κι' ἀλήθεια, κάθε παιδί, ἀφοῦ πέρασῃ λίγος καιρός, θά αἰσθάνεται μιά πολύ μεγάλη εὐγνωμοσύνη γιά κεῖνον ποῦ τοῦ σύστησε ἕνα τόσο ἐξαιρετικά καλό περιοδικό...» Ἄς τό σημειώσουν κι' αὐτό οἱ ξεσπαθώνοντες. Ὅσο γιά τήν «ἀπορία» τοῦ *Πετροχελίδονου*, ἀπαντῶ, ὅτι ναί μέν καί τό παιδί πρέπει νά μαθαίνει τή ζωή, ἀλλά *ὅσο μπορεῖ*. Γιατί ὑπάρχουν καί πράγματα τῆς ζωῆς ποῦ δέν μπορεῖ νά τά μάθῃ ἕνα παιδί. Γι' αὐτό λέμε «αὐτό εἶναι ἀκατάλληλο γιά παιδιά» ἤ «αὐτό εἶναι μόνο γιά μεγάλους.»

Ὁ *Τρικκαλινός* ἀρχισε νά βγάζῃ ἕνα περιοδικάκι ἤ ἐφημεριδούλα, μέ τόν τίτλο «Φιλόλογος». Ἔχει δυό σελίδες σάν τίς δικές μου, ἀλλά δέν λέει κάθε πότε θά βγαίνῃ. Ὅσο γιά τήν ὕλη του, καλή εἶναι...Ἤθελα ὅμως νάξερα: τί χρειάζεται ; Ἀπασχολεῖ τόν φίλο μου *Τρικκαλινό* χωρίς νά τοῦ δίνῃ οὔτε ὑλικό κέρδος βέβαια, οὔτε ἠθικό. Ἴσως μάλιστα ζημία. Γιατί θάναι ἀναγκασμένος καί νά ξοδεύεται καί νάφίνῃ ἄλλες ἀσχολίες χρησιμότερες. Θά τόν συγχαρῶ λοιπόν, ἀλλά καί θά τόν συμβουλεύσω νά σταματήσῃ. Τά περιοδικά δέν εἶναι δουλειά παιδιῶν. Τά γράφουν καί τά βγάζουν γιά τά παιδιά οἱ μεγάλοι.

Σπουδαῖος αὐτός ὁ χρόνος στή ζωή τῆς *Μιράντας* ; τελείωσε τό σχολεῖο καί κάθεται στό σπίτι. Οὔτε μαθήματα πιά, οὔτε συμμαθήτριες, οὔτε ἐξετάσεις. Μόνο στό Ὠδεῖο πηγαίνει ἀκόμα γιά τό πιάνο της. Καί τῆς φαίνεται τόσο παράξενη ἡ καινούρια της ζωή ! — Ἔ, θά τή συνηθίσῃ κι' αὐτή, ὅπως συνηθίζονται στόν κόσμο ὅλα ... Ἀπόρησα, διαβάζοντας στό γράμμα της ὅτι, ἐνῶ τή λένε *Μιράντα*, δέν ἔχει διαβάσει ἀκόμα τήν «Τρικυμία» τοῦ Σαίξπηρ ! Ἄς εἶναι, κάλλιο ἀργά παρά ποτέ. Ἀπό τίς μεταφράσεις τῆς «Τρικυμίας», καλύτερη εἶναι τοῦ Πολυλᾶ· δέν ξέρω ὅμως ἄν ὑπάρχῃ στά βιβλιοπωλεῖα. Τό κομμάτι τῆς τό εἶδε βάβαια δημοσιευμένο, καί τώρα ἄς μοῦ στείλῃ τάλλα ποῦ ἔχει γράψει, μόλις ἰδῇ ὅτι θά δέχομαι κομμάτια γιά τή Σελίδα.

Ναί, *Ἀυσόχαρτο*, ἄλλη φορά ἔδινα Εὔσημα καί στά ὡραιότερα γράμματα. Ἀλλά τά κατήργησα, γιατί εἶδα πώς ἡ Ἀλληλογραφία μου καταντοῦσε...φιλολογία. Οἱ περισσότεροι δηλαδή μοῦ ἔγραφαν γιά νά πάρουν Εὔσημα, ἑπομένως τά γράμματά τους δέν εἶχαν ἐκεῖνο τό αὐθόρμητο καί τό εἰλικρινές ποῦ ἔχουν τώρα. Στίς Ἀκροστιχίδες καί στίς ἄλλες Ἀσκήσεις, ὅπου τυχόν ταιριάζουν πολλές λέξεις, ὁ λύτης μπορεῖ νά τίς σημειώνῃ ὅλες κι' ἔτσι νά μή χάνει τή λύση του. Τό ποίημα κι' ὁ εἰκονογραφημένος γρίφος σου ... χαμένος κόπος.

Εἴτε σύ μοῦ στείλῃς, *Πωγωνάτε*, τά χρήματα τοῦ συνδρομητοῦ ποῦ τόν ἔκαμες νά ἐγγραφῇ, εἴτε αὐτός ὁ ἴδιος μοῦ τά στείλῃ, τό ξεσπάθωμα εἶναι πάντα δικό σου. Ἀρκεῖ μόνο, ἄν μοῦ στείλῃ τά χρήματα ὁ ἴδιος, νά μοῦ γράψῃ ὅτι σύ τόν ἐπρότρεψες νά γίνῃ συνδρομητής. Ὅσο γιά τά τετράδια τῶν Μικρῶν Μυστικῶν,—τά «τετραδιάκια» ὅπως τά λένε στίς Μικρές Ἀγγελίες —περίμενε, καί τώρα ποῦ θά τυπωθῇ ὁ Ὀδηγός γιά τό 1930, θά ἰδῇς τί εἶναι. Πρέπει ὅμως νάγοράσῃς καί κανένα. — 75 λεπτά κοστίζει,—γιά νά καταλάβῃς καλύτερα.

Ἄδικα τά παράπονά σου, *Ἀφελῆς Κυπριοπούλα*, γιατί δέν ἀπαντῶ ὅταν λαβαίνω ἀπαντήσεις σέ Διαγωνισμούς, μαζί μ' ἕνα γράμμα ποῦ δέν μοῦ λέει σχεδόν ἄλλο παρά «σοῦ στέλνω τήν ἀπάντησή μου στόν τάδε Διαγωνισμό». Ναί, καμμιά φορά βλέπεις καί καμμιά τέτοια ἀπάντηση· ἀλλά εἶναι ἤ ὅταν μοῦ γράφουν μαζί καί τίποτα πιό σπουδαῖο, ἤ ὅταν μέ ρωτοῦν μετά καιρό, ἄν ἔλαβα τό τάδε πρᾶγμα, καί συμβαίνει νά εὐχαριστῶ, γιά νά ψάξω στά χαρτιά καί νά ἰδῶ. Γιατί τίς περισσότερες φορές δέν εὐχαριστῶ καί οὔτε σέ τέτοιες ἐρωτήσεις μπορῶ νάπαντήσω. Τό συμπέρασμα εἶναι· ὅτι ὅταν μοῦ στέλνῃ κανένας Συλλογή Ἀσκήσεων, Λευκές Λέξεις, Λύσεις κτλ. δέν πρέπει νά περμένῃ παρά... τάποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ. Ἐκεῖ μόνο θά ἰδῇ ἄν ἔλαβα τήν ἀπάντησή του ἤ ἄν ἐχάθηκε.— Σοῦ ἔστειλα 10 τετράδια καί περμένω νά μοῦ ξαναγράψῃς, μέ τήν πεποίθησῃ ὅτι ἄν μοῦ ἀναγγέλλῃς ἤ ἄν μέ ρωτᾶς κάτι πιό σπουδαῖο, θά σοῦ ἀπαντήσω.

Ὡραία Ἐπιστολάς μοῦ ἔστειλαν αὐτήν τήν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Λήδα Δρόσου, Δραμαία, Λιλίκα Μανουσάκη, Μεγάλη Ἑλλάς, Ἄρτεμις, Τζίνα, Λάουρα, Βασίλειος Μακεδών, Μαγιάτικη Αὔρα, Ἀντιγόνη, Γενναία Σπάρτη, Τσάμπερλιν, Χαδιάρα, Σαοδανάπαλος, Ἀκούρδιστο Ρολόϊ* καί *Περιπλοκάς*.—Ἐξετάζεται τίς παραγγελίες των καί ἐλπίζω νά τούς ἀπαντήσω στό ἐρχόμενο.

Ἡ Διάπλασις δσπάζεται τούς φίλους της· *Πάνθειαν Ἀβραδάτου* (κατατάσσω κατά τήν ἡλικία ποῦ μοῦ σημειώνει καθένας στήν ἀπάντησή του· εἶναι ἀδύνατο νά ἐξελέγχω, οὔτε νά θυμοῦμαι ἄν σέ ἄλλη του ἀπάντηση εἶχε σημειώσει ἄλλη· ἔπειτα, τό ὅριο τό περνᾷ κανείς ἀπό τόν ἕνα Διαγωνισμό στόν ἄλλον· συμβαίνει ὅμως κάποτε νά δημοσιευθοῦν πρωτύτερα τ' ἀποτελέσματα ἑνός νεώτερου Διαγωνισμοῦ καί σ' αὐτόν, ὁ Α διαγωνιζόμενος νά φανῇ σέ ἀνώτερη τάξη ἀπό κείνην ὅπου θά βρίσκεται τυχόν ὁ ἴδιος ὁ Α στ' ἀποτελέσματα ἑνός ἀρχαιότερου Διαγωνισμοῦ, ποῦ θά δημοσιευθοῦν κάποτε!) *Βοναπάρτην* (εὐχαριστῶ γιά τόν «κχρλιόβγαλτο» χαιρετισμό· χαίρω ποῦ ἔγινες καλά· ἐξετάσεσα·) *Κωσταντῆν Νεράϊδων* (ἔλαβα καί σοῦ ἔγραψα· εὐχαριστῶ πολύ·) *Φοιτητήν* (θά ἤθελα πολύ νά σοῦ δώσω αὐτή τήν «ἠθική ἱκανοποίησῃ», ἀλλ' αὐτό ἐξαρτᾶται ἀπό πράγματα ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεώς μου· γιά τή Σελίδα, βλέπεις, εἶναι μακρύ· γι' ἄλλοῦ, πρέπει νά εἶναι ἔκτακτο· καί θά τό διαδώσω·) *Δόν Ζουάν* (τά ἔλαβα ὅλα· ἡ Ἀγγελία σου δημοσιεύθηκε· μήν παραπονεθῇς πάλι πώς δέν σοῦ ἀπαντῶ!) *Κούκλαν τοῦ Χαλανδρίου* (ἄν τάνοπόγραφα τά γνωρίσω ἀπό τό γραφικό χαρακτῆρα, ἔχει καλῶς· κάμε μου τώρα καί σύ μιά χάρη : γράφε μου καθαρώτερα καί μέ πιό μαῦρο μελάνι . . .) *Κατάσκοπον* (τό ἔλαβα·) *Ἀξένοιαστον* (εὐχομαι περαστικά· ἔλαβα τίς φωτογραφίες σου γιά τόν Διαγωνισμό καί θά ἰδῇς τήν κρίσῃ μου στ' Ἀποτελέσματα· σωστά ὅλ' αὐτά ποῦ μοῦ γράφ

ρίδην (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς πολύτιμες ὑποδείξεις τῆς πείρας σου· ὁπωσδήποτε, νομίζω ὅτι αὐτὰ θὰ τ' ἀποφεύγα, ἂν ὁ εἰδικὸς συνεργάτης παρακολουθοῦσε τὴν κίνησή κάπως «ἀφ' ὑψηλοῦ», χωρὶς πολλὰ προσωπικά, μᾶλλον μὲ περιγραφὲς τῶν ἀγώνων καὶ μὲ ἄρθρα γιὰ τὴν ἀξία, τὴ σημασία, τὴν ἱστορία, τὴν ἐξέλιξη κτλ. τοῦ ἀθλητισμοῦ· κάτι ἀλλοιώτικο δηλ. ἀπὸ τὶς συνηθισμένες «ἀθλητικὲς στῆλες» τῶν ἐφημερίδων καὶ ταιριαστὸ σὲ περιοδικὸ γιὰ παιδιά·) ***Γόρδιον Δεσμόν, Μίμην Ἀκριβόπουλον, Μοσχάτην, Μικρὸν Ἀθηναῖον*** κτλ. κτλ

Νίτσαν Καβούρα, Σόϊβοτ, Ἀστέρα τοῦ Πόντου (ἔστειλα).

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***4 Νοεμβρίου***, θ' ἀπαντήσω ὑστερόβουλα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 246ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 9 Ἰανουαρίου.

719. Δεξίγριφος

Ἥμουν πόλη στὴ Χαλδαία
—θάχης βέβαια ἰδέα,—
μ' ἂν ἐπίρρημα μοῦ βάλης
κι' ἕνα γράμμα τελικό,
παρευθὺς μὲ μεταβάλλεις
σ' ἐν' ἀπέραντο γλυκύ.

720. Στοιχειόγριφος

Βάνεις, λύκα μου, λιβάνι
Κι' ὁ Σατὰν ψηφίο χάνει,
Τὶς κακίες του ἀφήνει
Φίλου πρότυπο νὰ γίνῃ.

721. Μεταγραμματισμὸς

«Ὁ μπάρμπας μου ὁ πολυδοντὰς
Τὰ γίδια κατεβάζει»
Λέει τὸ δημῶδες αἴνιγμα...
Μὰ ὁ λύτης γράμμα ἀλλάζει,
Κι' ὅταν θὰ βγῇ ἀπ' τὸ σπίτι του,
Τὸ παίρνει κι' ἡσυχάζει.

722. Ἀναγραμματισμὸς

Σὰν ἔσκασε στὸν πόλεμο
Κι' ἐγίνηκε κομμάτια,
Στὸ τέλος πῆγε τἄρθρο της
Κι' ἐμπρὸς ἐμπῆκε αὐτή·
Καὶ βλέπω τότε, λύτα μου,
Μὲ ξαφνισμένα μάτια,
Πόλη τρανὴ στὴν ἤπειρο
Τὴν Ἀσιατική.

723. Αἴνιγμα

Εἶμαι τόσο μικρουλάκι!
Κι' ὅμως ὅταν μ' ἀπαντᾶς,
Ἀναγκάζεσαι λιγάκι
Θὲς δὲ θὲς νὰ σταματᾶς.

724. Τετράγωνον διασταυρούμενον

```
        * * *      Εἰς τὸν σταυ-
        *          ρὸν: ὁριζοντί-
    * * * * *      ως ἅγιος, δε-
*   *   *   *   *  ξιὰ ρῆμα, ἀ-
* * * * * * * * *  ριστερὰ αἴ-
*   *   *   *   *  σθησις· κα-
    * * * * *      θέτως βασι-
        *          λεὺς τῆς Ρώ-
        * * *      μης, ἄνω κό-
```

ρη τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥριδος, κάτω ἀσεβὴς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.—Εἰς τὸ τετράγωνον: ἄνω τὸ ἀντίθετον τῆς ἀφετηρίας, κάτω ἐργαλεῖον καλλιτέχνου, δεξιὰ γεωργικὸν ἐργαλεῖον καὶ ἀριστερὰ πρωτεύουσα ὁμωνύμου χώρας τῆς Ἀφρικῆς.

725. Δικτυωτὸν

```
* * * * * *
*     *   *     *
* * * * * * *
*     *   *     *
* * * * * * *
*     *   *     *
* * * * * * *
*     *   *     *
* * * * * * *
```

Γι' ἀρχὴ καὶ τέλος, δυὸ παλιὲς
Βασίλισσες θὰ βάλης,
—Καὶ γιὰ τὴν πρώτη τὴ Γραφὴ
Θυμήσου, νὰ μὴ σφάλῃς.—
Κάποιον ἀρχαῖο μουσικὸ
Τὸ δεύτερο δηλώνει,
Κι' εἶδος ποιήματος γνωστὸ
Τὸ δίχτυ συμπληρώνει.

726. Κρυπτογραφικὸν

1234567 =Ποταμὸς τ. Ἑλλάδος.
2153567 =Ἐλπίζω νὰ μὴν εἶσαι
34154 =Συμπόσιον, ἑορτή.
413454 =Φυτὸν ἢ ἀρχ. βασίλ.
51547 =Βιβλίον ἀθάνατον.
615732757=... ἀπὸ ἐδάφους ρᾶλ-
[λον ἢ ἀπὸ γλώσσης,
[εἶπεν ὁ Σειράχ.
723 =Πρόσωπον τῆς Παλ.
[Διαθήκης.

727-731. Μαγικὸν μέλος

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς μέλους τοῦ σώματος, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν, ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Αἴθρα, βία, ἀμνός, Ἰκτῖνος, κρέμα.

732-733. Φωνηεντόλιπον μετὰ διπλῆς Ἀκροστιχίδος

N

Νὰ προστεθοῦν εἰς αὐτὸ τὸ σύμφωνον, μόνον του, τὰ κατάλληλα φωνήεντα ὥστε νὰ σχηματισθοῦν δέκα λέξεις σημαίνουσαι: ῥῆμα, ἱστορικὴν πόλιν τῆς Γερμανίας, Γάλλον στρατάρχην, ἰδιαιτέραν ἀγάπην, θηρίον, χώραν τῆς Μ. Ἀσίας, βιβλικὸν πατριάρχην, χρονικὴν διαίρεσιν, κόρην τοῦ Κάδμου καὶ διάδοχον τοῦ Μωϋσέως.

Τάρχικὰ τῶν ἐξ πρώτων καὶ τῶν τεσσάρων ἄλλων λέξεων ἀποτελοῦν τὰ ὀνόματα δύο πόλεων γνωστῶν ἐκ τῆς Π. καὶ Ν. Διαθήκης.

734. Ἐπιγραφὴ ἐκ Τριπλῆς Ἀκροστιχίδος

* * * Εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀστε-
* * * ρίσκων νὰ τεθοῦν τὰ τρία
* * * πρῶτα γράμματα ἑκάστης
* * * τῶν κάτωθι ζητουμένων
* * * λέξεων, καὶ θὰ σχηματι-
* * * σθῇ ἐπιγραφὴ τῆς ὁποίας

ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Πόλις Ἑλληνικὴ ἢ ἀρχ. βασιλόπαις· 2, Σωρὸς στάχεων· 3, Μυθολ. ζῶον· 4, Τὰ πάντα, κατὰ τὸν Ἐκκλησιαστήν· 5, Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου· 6, Στρώνεται.

735. Γρῖφος

```
        ος
        ος          Φολόη
     ος ος ος   Ὄθρυς      Ἴδη
οὐ   ος ος ος        Λώων        Τ
     ος ος ος   Ὄσσα      Οἴτη
        ος
        ος          Χελμὸς
        ος
```

[Ὁλόκληρη ἡ βραβευθεῖσα εἰς τὸ Πένταθλον Συλλογὴ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος. Δημοσιεύεται χωρὶς τὴν ἐλαχίστην διόρθωσιν.]

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 34

511. Λεωνίδας (λέων, ἡ, δάς.) —512. Κρασὶ-κεράσι.— 513. ΑΙΣΧΥΛΟΣ (ἰσχύς, Σύλλας, χυλός, ὕαλος, λόχος, ὄχλος.)—514. ΣΑΜΟΣ (ΑἴΣων, Ἐκ Ἄβῃ, ΑἴΜος, ΣαΟὺλ, Ἄλ Σος.)— 515. Ὁ ζῶν κατὰ φύσιν ζῇ κατ' ἀρετήν. — — 516. ***Κάμε τὸ καλὸ καὶ ρίχ' το στὸ γυαλό.*** (κα μὲ το, καλοκαίρι, χτός, τόγ', ὑάλω.)—517. Solail (sol, œil).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως **10** τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὰ στοιχεῖα δρ. **6** τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν **10** λέξεων **60** λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχὺ δὲ στοιχεῖα λεπτὰ **70** καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. **1**.

Ὁ χωρισμὸς στίχος δρ. **3**.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/ΚΘ' — 979/

Νέρχισσε, **Ἀττικὴ Αὐγή, Τσουχτρα, Μικρομέγαλη, Ἀκαδημαϊκὲ Πολίτα, Κυρὰ Κοραλίνα, Μεγάλη Ἑλλάς, Μπεέμ, Πάνθεια Ἀβραδάτου, Σταράτη, Ἀμίμητε Γελωτοποιέ, Ἐλιάνα, Ναπολέων, Κένταυρε, Δὲν Ζουάν,** ἄφθαστη χαρὰ θὰ μοῦ προξενήσῃ ἕνα τετραδιάκι σας. Νὰ περιμένω; Νέα Δ/σις: Ἐμμανουὴλ Κηπουρίδην (διὰ Νικον Πᾶνον) Σέρρας. **Ταρζὰν**

/ΚΘ' — 980/

Δραμαΐα σοῦ ἔγραψα πρὸ πολλοῦ. Μῆτσο, μερεμένω περιοδικὸ καὶ γράμμα σου. Δὸν Ζουάν, Δ/σίς μου: Βαλεντίνην Ψαραδέλλη, Μυτιλήνην, γιὰ τὴ **Δακρυσμένη Ματιὰ**

/ΚΘ' — 981/

Γιὰ τὴν ἀλησμένητή μας
ΧΑΡΟΥΛΑ Π. ΒΕΡΡΟΙΟΠΟΥΛΟΥ
«Ὃν Θεοὶ φιλοῦσιν ἀποθνήσκει νέος.»

Ξανάρθε τὸ φθινόπωρο
χλωμιάσαν τὰ λουλούδια
καὶ τῶν πουλιῶν ἐπάφανε
τὰ μαγικὰ τραγούδια.

Ὁ οὐρανὸς ὁλόμαυρα
σύννεφα σκέπη ἔχει
καὶ πάνω εἰς τὸ μνῆμα σου,
μικρή μου φίλη, βρέχει.

Γιατὶ ἀγγελούδι μας, γιατὶ
τὴ γῆ αὐτὴ ν' ἀφίσης;
θαρρεῖς καὶ κλαίει ὁ οὐρανὸς
λὲς καὶ θρηνεῖ ἡ φύσις.

Ποὺ κάτω ἀπὸ τὸ μάρμαρο
κοιμᾶσαι μοναχούλα,
ἀγαπημένη φίλη μου,
πεντάμορφη Χαρούλα!

Ἄγγελος ἤσουνα, στὴ γῆ
μᾶς εἶχες φτερουγίσει
καὶ πάλι εἰς τὸν οὐρανὸ
ψηλὰ ἔχεις γυρίσει.

Στ' ἀ' ἤθεια νὰ πιστέψουμε
δὲν ἠμποροῦμε ἀκόμα
πῶς σένα, τὴν ἀγάπη μας,
σκεπάζει κρύο χῶμα!

Χαρούλα ἤσουν στ' ὄνομα
καὶ στὴν ψυχὴ Χαρούλα
καὶ στὴ μορφὴ πέντε φορές,
μικρή μου, ἤσουν Χαρούλα.

Μικρο' λα μου, ἡ σκέψη σου
πάντα μαζί μας μένει
καὶ σοῦ φωνάζουμε νάρθῃς,
μὰ εἶσαι πεθαμένη.

Τὰ δάκρυά μας τὸν λευκὸ
τὸν τάφο σου τὸν ραίνουν
καὶ συλλογιέμαι θλιβερὰ
σκι' οἱ ἄγγελοι πεθαίνουν;»

Μὲ τ' ἀγγελούδια ποθοῦμιξες,
Χαρούλα, μᾶς θυμᾶσαι;
ἂς εἶναι, φίλη μου, ἐλαφρὸ
τὸ χῶμα ποὺ κοιμᾶσαι.

Τὸ μνῆμα ραίνει ἡ δροσιά,
τῆς νύχτας τὰ λουλούδια,
τοῦ γκιώνη ἔχεις συντροφιὰ
τὰ θλιβερὰ τραγούδια.

Τ' ἀστέρια τὰ ὁλόλαμπρα,
τὸ μνῆμα σου φωτίζουν
καὶ στὸ βαθὺ τὸν ὕπνο σου
γλυκὰ σὲ γανουρίζουν.

ΑΕΛΑ

/ΚΘ' — 982/

Τὴν ἔπαθες ὁ Ὀμοσπονδία Νεολαίας. Πρόκρις δὲν εἶναι Μπουφίδου, (Διάπλασις βεβαιῶ). **Πρόκρις**

/ΚΘ' — 983/

Τὰ Διαπλασόπουλα, Διαπλασοπούλες θάχουν τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ στείλουν μιὰ καρτεύλα σνὴ Δ/ση Ἀγησ. Μενοσύνη. Πόστ Ρεστάντ, Θεσσαλονίκη. **Γενναία Σπάρτη**

/ΚΘ' — 984/

Παρακαλῶ ὅσους ἔστειλα τετραδιάκια νὰ στείλουν δικά τους στὴ Δ/ση: Νεοροκοπίου 3, Ἀθήνα. **Ἀεροπόρε**, ἔστειλα. **Πορφυρογέννητη**

/ΚΘ' — 985/

Ὁμοσπονδία Νεολαίας, δὲν εἶμαι Παπαϊωάννου (Διαπλ. βεβαιῶ) γελάστηκες ἔ! Ἐξακολουθῶ ἀνταλλαγὴν μὲ ὅλους Μ. Μυστικῶν. Δ/σις: (ΚΘ'—761). **Ρασπουτὶν**

/ΚΘ' — 986/

«ΦΙΛΙΚΗ ΕΓΑΙΡΕΙΑ»
(Θεσσαλονίκη 1927)
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
Ἀποτελέσματα Γ' Διαγωνισμοῦ

Βραβεύτηκαν: Στὴ σκέψη **Γαλανὴ Νεράϊδα** «Μητέρα» Γκόρχο. Κάρτα **Ξενιτεμένο** «Ἠπειρωτάκι» «Ἀναθρεπτὴ» **Ξενοπούλου**, Σκέψη, κάρτα **Ἀνδαλουσία** «Σαραζῆνος» Μπαλζάκ.

/ΚΘ' — 987/

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΘΕΩΝ»

Μυστικὴ Ἀστυνομία... Οἰκτρὰ ἀποτυχία... Ἑρμῆς δὲν εἶναι Τοκακόρη οὔτε Ἑστία Τόμψων... Συλλυπητήρια!...

/ΚΘ' — 988/

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΚΟΥΡΑΣΤΗ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ: Κόρη τῆς Ἐπανήσου—Ἀγνὴ Ματαράγκα, Κολοκυθόσπορος — Kassenhofen (τώρα πετύχαμε!) **Ναπολέων — Βογιατζόγλου, Κένταυρος—Δαρδουρας** (ὑπερευχαριστοῦμε διὰ δραβεῖον). **Μυστικὴ Ἀστυνομία!** Ἐὰν ὅλα σου τὰ μέλη μοιάζουν μὲ τὸν **Συρμόπουλον**... ἀλοίμονον!

Ἀποκλίσεων: **Ἕκτωρ**

/ΚΘ' — 989/

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀγαπητὲ **Γόρδιε Δεσμέ**,

Ἀναγνώσας τὴν (ΚΘ—967) ἀγγελίαν σου, ἐν ᾗ οἰκτείρεις τὴν **Μικρομέγαλην**, διότι ἰσχυρίσθη — καθὼς ἀφίνεις νὰ καταλάβω — ὅτι ἡ Ἀτλαντὶς εὑρίσκεται εἰς τὸ Αἰγαῖον, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ σοῦ ἀπαντήσω τὰ ἑξῆς: Γνώριζε, ἄγνωστε φίλε, ὅτι ὅπως ὑπάρχει τὸ παρὰ τοῖς Λατίνοις abusus salami λεγόμενον, τὸ ἀκούσιον τουτέστιν λάθος τῆς γοαφίδος μάλλον ἢ τοῦ γράφοντος, οὕτω ὑπάρχει καὶ τὸ abusus languine, ἤτοι τὸ ἀκούσιον λάθος τῆς γλώσσης. Ἡ Δὶς λοιπὸν συνάδελφος θὰ ἤθελεν βεβαίως νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Ἀτλαντὶς τοῦ Πλάτωνος εὑρίσκεται εἰς τὸν Ἀτλαντικόν, καὶ θὰ εἶχεν ἐν μέρει, διὰ νὰ μὴ εἴπω καθ' ὁλοκληρίαν, δίκαιον. Δὲν σοῦ ἁρμόζει λοιπὸν νὰ θίγῃς τοιουτοτρόπως καὶ μάλιστα δημοσίᾳ. Ἀλλὰ δυστυχῶς πλειστάκις συμβαίνει, ὅπως καὶ νῦν, οἱ θιγόμενοι δυνατὸν νὰ εἶναι μικροὶ κατὰ τὸ πνεῦμα, οἱ θίγοντες ὅμως εἶναι μικροὶ κατὰ τὴν εὐγένειαν.

Σὲ χαιρετῶ: **Νοστιμούλης**

/ΚΘ' — 990/

Ὁμοσπονδία Νεολαίας: πρέπει λοιπὸν. ἀκόμη νὰ σᾶς ἐπαναλάβω τὸ ο! tempora! ο! mores!;; **Ὁ Νοστιμούλης** δὲν εἶναι ὁ Ἀλεξάνδρου. (Σημ. Διαπλ. Κάν βέβαια δὲν εἶναι.) **Νοστιμούλης**

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τέσσαρες: 7ος, 12ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25***, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. ***35*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1928) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 35 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. ***80*** καὶ ραμμένος δρ. ***85***. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. ***23*** εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι